

Tartu Ülikool
Sotsiaalteaduste valdkond
Narva kolledž
Õppekava „Noorsootöö“

Oksana Ivanova

**IDA-VIRUMAA KUTSEHARIDUSKESKUSE ÕPILASTE
HINNANGUD JA ETTEPANEKUD
KUTSEHARIDUSKESKUSES TOIMUVA HUVITEGEVUSE
KOHTA**

Bakalaureusetöö

Juhendaja: Maria Žuravljova, noorsootöö nooremlektor

Kaasjuhendaja: Katrin Puusepp, IVKHK huvijuht

Narva 2024

Olen koostanud töö iseseisvalt. Kõik töö koostamisel kasutatud teiste autorite tööd, põhimõttelised seisukohad, kirjandusallikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

Oksana Ivanova

14.05.2024

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Oksana Ivanova,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose „Ida-virumaa Kutsehariduskeskuse õpilaste hinnangud ja ettepanekud kutsehariduskeskuses toimuva huvitegevuse kohta“, mille juhendaja on Maria Žuravljova ja kaasjuhendaja Katrin Puusepp, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 4.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Oksana Ivanova

14.05.2024

ABSTRACT

The topic of the bachelor's thesis is "Evaluations and suggestions of the students of the Ida-Virumaa Vocational Education Center regarding the extracurricular activities that take place in the Vocational Education Center". The relevance of the work is based on the fact that understanding the interests and needs of young people is important in organizing successful extracurricular activities.

The research problem is manifested in the fact that the Ida-Virumaa Vocational Education Center does not have an overview of the interests of young people, but the needs and interests of young people must be based on the planning of extracurricular activities and the preparation of a development plan for extracurricular activities.

The aim of the bachelor's work is to find out the evaluations and suggestions of young people of the Ida-Virumaa Vocational Education Center regarding the extracurricular activities that take place in the vocational education center in order to contribute to the development of the field of hobby activities in the Ida-Virumaa Vocational Education Center.

The bachelor thesis consists of two parts. In the theoretical part, the author discusses what a extracurricular activities is and what is the difference between a extracurricular activities and extracurricular education, what is the impact of a extracurricular activities on the development of young people and its role in the lives of young people, as well as the author highlights the results of previous research on extracurricular activities. The author provides an overview of the possibilities and statistics of extracurricular activities in the Estonian vocational education. In the empirical part, the author describes the purpose and objectives of the study, the sample, the data collection procedure, analyzes the results and draws conclusions. The author chose a quantitative research method and a convenience sample. The sample consisted of 127 students (aged 15–26 years).

As a result, the author investigated the evaluations of the students of the Ida-Virumaa Vocational Education Center about extracurricular activities and found out suggestions about this. Based on the collected data, the author made proposals for the development of the field of extracurricular activities in the Ida-Virumaa Vocational Education Center.

SISUKORD

SISSEJUHATUS	6
1. TEOREETILINE ÜLEVAADE	8
1.1. Huvitegevus ja selle roll noorte elus	8
1.2. Ülevaade Eesti kutsehariduskeskuste statistikast ja huvitegevusest	14
1.3. Huvitegevuse võimalused Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuses.....	18
2. EMPIIRILINE OSA	21
2.1. Metoodika.....	21
2.2. Valim	21
2.3. Mõõtevahend	22
2.4. Andmete kogumise protseduur.....	23
2.5. Tulemused	24
2.6. Arutelu ja järeldused	28
KOKKUVÕTE	32
KASUTATUD KIRJANDUS	34
Lisa 1. Ankeeti küsimused „Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse õpilaste arvamus kutsehariduskeskuses toimuva huvitegevuse kohta“	39
Lisa 2. Вопросы анкеты «Мнение учащихся Ида-Вирумааского центра профессионального образования о деятельности по интересам, проводимой в профессиональном училище»	44

SISSEJUHATUS

Huvitegevus on tõhus viis noorte positiivse arengu edendamiseks, kuna tegevus keskendub oskuste omandamise ja õppimises osalemise edendamisele (Forneris *et al.*, 2014). Huvitegevuste valikul on oluline arvestada noorte individuaalseid huve ja motivatsiooni. Espenberg jt (2012) leiavad, et huvitegevuste valikul ja elluviimisel on vaja anda rohkem initsiatiivi õpilastele. Mitmekesised tegevused ja võimalus nende vahel valida avaldavad soodsat mõju noorte üldisele arengule, laiendavad nende õigusi ja suurendavad osalemismotivatsiooni (Forneris *et al.*, 2014; Gilman *et al.*, 2004). Seetõttu on noorte huvide ja vajaduste mõistmine oluline eduka huvitegevuse korraldamisel; samuti on oluline kaasata noori huvitegevuse planeerimisse ja korraldamisse.

Uurimisprobleem avaldub selles, et Ida-Virumaa Kutsehariduskeskusel puudub ülevaade noorte huvidest, kuid huvitegevuse planeerimiseks ja huvitegevuse arengukava koostamiseks peab lähtuma noorte vajadustest ja huvidest. Igal põlvkonnal võivad olla erinevad eelistused, huvid ja väärtused ning seetõttu on oluline neid teada, et mõista selle noortegrupi eripärasid, keda soovitakse kaasata.

Töö eesmärk on välja selgitada Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse noorte hinnangud ja ettepanekud kutseõppekeskuses toimuva huvitegevuse kohta, et kaasa aidata huvitegevuse valdkonna arendamisele Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuses.

Uurimisülesanded:

1. Kaardistada Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse õpilaste hinnangud huvitegevuse kohta ja selgitada välja ettepanekud huvitegevuse kohta.
2. Kogutud andmete põhjal teha ettepanekud Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuses huvitegevuse valdkonna arendamiseks.

Bakalaureusetöö teema valikut mõjutas oluliselt asjaolu, et autor oli praktikal Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuses ning koostöös praktikajuhendajaga, kes on ka bakalaureusetöö kaasjuhendaja, tekkis mõistmine uuringu vajadusest, mis suunas uurimistöö teema valikut. Praktiline kogemus huvitegevuse korraldamisel tekitas vajaduse välja selgitada noorte hinnangud ja ettepanekud huvitegevuse kohta.

Noorte hinnangute ja ettepanukute uurimiseks valis autor kvantitatiivse uurimusmeetodi ja mugavusvalimi. Andmete kogumiseks kasutas autor elektroonilist küsimustikku. Valimi moodustasid 127 õpilast (vanuses 15–26 aastat), kes vastasid küsimustele.

Bakalaureusetöö esimeses osas annab autor teoreetilise ülevaate sellest, mis on huvitegevus ja mis on huvitegevuse ja huvihariduse vahe, milline on huvitegevuse mõju noorte arengule ja selle roll noorte elus, samuti toob autor välja varasemate huvitegevuste uuringute tulemusi. Autor annab ülevaate huvitegevuse võimalustest ja statistikast Eesti kutseharidusesmaastikul. Samuti käsitleb autor varasemaid uuringuid, kus autorid uurisid nii noorte noorsootöös ja huvitegevuses osalemise kui mitteosalemise põhjuseid (Rämmer, 2011; Juurik, 2016; Väljaots jt, 2021).

Teises ehk empiirilises osas kirjeldab autor uurimistöö eesmärgi ja ülesandeid, uurimismetoodikat, valitud analüüsimeetodeid, samuti küsitluse läbiviimise protsessi ning valimit. Seejärel esitab uuringu tulemused ja järeldused ning teeb ettepanekuid Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuses huvitegevuse arendamiseks.

1. TEOREETILINE ÜLEVAADE

1.1. Huvitegevus ja selle roll noorte elus

Selles alapeatükis käsitleb autor huvitegevust ja selle erinevust huviharidusest ning huvitegevuse rolli noorte elus, õppimises ja arengus, et anda uurimisteamale teoreetiline raamistik.

Villenthal jt (2016) defineerivad huvitegevust kui juhendatud tegevust, mida harrastatakse vabal tahtel väljaspool perekonda, haridussüsteemi ja tööd ning mis ei ole seotud huviharidusega. Forneris jt (2014) defineerivad kooliväliseid tegevusi koolides kui õpilasi arendavaid tegevusi, mis ületavad tavalise kooliprogrammi raame ning toimub väljaspool tavapärast õppetööd. Vastavalt noortevaldkonna arengukavale 2021–2035 huvitegevuse peamine eesmärk on huvialategevuste ja õppe kaudu kaasata noori, arendada sotsiaalseid ja üldoskusi ning tekitada huvi. Osalejad otsivad sobiva huvitegevuse, panevad annast proovile erinevates huvialades. Huvitegevus toimub enamasti üldhariduskoolides ja kutsekoolides, aga samuti huvikoolides, rahvamajas, noortekeskuses jne (Noortevaldkonna arengukava 2021–2035).

Huviharidus ja huvitegevus on erinevad mõisted, nendel on erinev tähendus ja eesmärk. Noorte huviharidus on noorsootöö formaalseim osa, mida reguleerib huvikooli seadus (Huvikooli seadus, 2006). Huvihariduse põhieesmärk on noorte mitmekülgne arendamine, luues tingimused süsteemseks õppeks vastavas huvivaldkonnas ja arendades erioskusi. Huvihariduses osalemise kohta saavad osalejad ka lõpudokumendi (Huviharidus ja huvitegevus). Vastavalt noortevaldkonna arengukavale 2021–2035 noorte huviharidust korraldatakse EHIS-es (Eesti Hariduse Infosüsteemis) registreeritud huvikoolides vastavalt õppekavale, mida juhendavad ning õpetavad selleks spetsialiseerunud huvihariduse õpetajad ja juhendajad (Noortevaldkonna arengukava 2021–2035).

Seega huvitegevus ja huviharidus eristuvad eesmärkide, läbiviimise kohtade ning juhendajate poolest. Bakalaureusetöös keskendub autor huvitegevusele, kuna Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus pakub ainult huvitegevust.

Huvitegevus on noorsootöö valdkond ja on suunatud noorte mitmekülgsele arendamisele ning seda soodustavate tingimuste ja keskkonna loomisele (Huviharidus ja huvitegevus). Noorsootöö seaduse (2010) järgi on noorsootöö “tingimuste loomine noore isiksuse

mitmekülgseks arenguks, mis võimaldab noortel vaba tahte alusel perekonna-, tasemeharidus- ja tööväliselt tegutseda”. Sama seaduse järgi noorena käsitletakse 7–26 aastat füüsilist isikut. Kuna huvitegevus on noorsootöö valdkond, siis see lähtub noorsootöö põhimõtetest, mis on kirjas noorsootöö seaduses: “noorsootööd tehakse noorte jaoks ja koos noortega, kaasates neid otsuste tegemisse; tingimuste loomisel teadmiste ja oskuste omandamiseks lähtutakse noorte vajadustest ja huvidest; noorsootöö põhineb noorte osalusel ja vabal tahtel; noorsootöö toetab noorte omaalgatust; noorsootöös lähtutakse võrdse kohtlemise, sallivuse ja partnerluse põhimõttest” (Noorsootöö seadus, 2010).

Mõned autorid eristavad huvidest lähtuvaid struktureeritud ja struktureerimata tegevusi. Näiteks Gilman jt (2004) defineerivad struktureerimata tegevusi kui üksildasi ja mittekoostöölisi tegevusi, sageli ilma täiskasvanu järelevalveta (nt videomängude mängimine, televiisori vaatamine); struktureeritud tegevused viitavad tegevustele pädeva täiskasvanute rühma juhendamisel (st struktureeritud kooliväline tegevus). Samas selgitavad autorid, et suurel hulgal struktureerimata tegevustes veedetud ajal võivad olla negatiivsed psühhosotsiaalsed tagajärjed, samas kui struktureeritud tegevustes osalemine avaldab positiivset mõju õpilaste tulemustele (Gilman *et al.*, 2004).

2020. aasta uuring “Noorsootöös osalevate noorte rahulolu noorsootööga” näitas, et noorsootöö valdkondadest osalesid noored kõige enam huvitegevustes (63% kõikidest vastanud noortest), mis oli varasemate uuringute järgi ka kõige populaarsem noorte seas. Samas on huvitegevustes osalemine kõigis vanuserühmades osalemisaktiivsuse poolest esikohal (Väljaots jt, 2021).

2011. aastal viidi läbi uuring “Noorte osalemine noorsootöös” (Rämmer, 2011), mille eesmärk oli uurida noorsootöös osalemise motivatsiooni ja rahulolu erinevates noorsootöö valdkondades. Rämmer tõi uuringu tulemusi analüüsides välja viis peamist põhjust noorte huvitegevuses osalemiseks: huvitegevuse meeldivus, huvitegevuses osalevate kaaslaste meeldivus, huvitegevuses osalevad sõbrad, juhendaja(te) meeldivus ja soov omandada või arendada teatud oskusi. Kõigi vanusekateooriate puhul on peamine motiveeriv tegur huvitegevuse meeldivus. Jooniselt üks on näha, et seda tegurit märkis 54% 19–26-aastastest ja ligikaudu kolmveerand 7–18-aastastest noortest. Sümpaatiat teiste osalejate vastu on kõige olulisem nooremates vanuserühmades – peaaegu iga neljas 7–18-aastane märkis seda tegurit, kuid 19–26-aastastest märkis seda vaid 15%. Juhendaja meeldivus kui ka sõprade

Taru (2016), analüüsid noorte noorsootöös osalemise seost tulevikuplaanide olemasoluga, jõudis järeldusele, et aktiivsem noorsootöös osalemine suurendab tulevikuplaanide tegemise tõenäosust ja oskust hinnata oma pädevusi. Taru rõhutab, et on oluline pakkuda noortele erinevaid võimalusi noorsootöös osalemiseks.

Feldman ja Matjasko (2005) jõudsid järeldusele, et koolis struktureeritud huvitegevuses osalemisel on noorukite arengule positiivne mõju, nimelt seostamine kõrgema õppeedukusega; väljalangevuse vähendamine; psühhoaktiivsete ainete kasutamise vähendamine; tüdrukute seksuaalse aktiivsuse vähendamine; parema psühholoogilise kohanemise soodustamine, sealhulgas tekitab kõrgemat enesehinnangut, vähem ärevust tuleviku pärast ja sotsiaalse eraldatuse tunnete vähendamist; ning ka kuritegevuse taseme vähendamine, sealhulgas kuritegelikke vahistamisi ja antisotsiaalset käitumist esineb vähem.

Positiivse mõju kõrval juhivad Gilman jt (2004) tähelepanu asjaolule, et erinevate huvitegevuste mõju noortele on mitmetähenduslik (näiteks alkoholi tarbimine spordimeeskondade liikmete hulgas, õppeainetega seotud teaduslike huviringide madal sotsiaalne staatus jne). Forneris jt (2014) aga usuvad, et vaatamata mõningatele soovimatutele tulemustele kipuvad koolivälises tegevuses osalejad rohkem kasu saama kui need, kes ei osale, kuna huvitegevused motiveerivad õpilasi koolis õppima, tugevdavad sidet kooliga ja võimaldavad noortel arendada oskusi, mis aitavad kaasa edukale üleminekule täiskasvanuikku.

Noorte osalemine huvipakkuvates tegevustes annab võimaluse leida sõpru, lustida ja tegeleda enesearenguga (Väljaots jt, 2021). Massoni (2011) arvates õpilased, kes osalevad klassivälises tegevuses, kohtuvad paljude uute inimestega, kellega neil on ühised huvid. 2020. aasta noorsootöoga rahulolu uuring näitas muuhulgas, et noored valivad huvitegevuse sellepärast, et see kaasab sõpru (40% vastajatest) (Väljaots jt, 2021).

Huvitegevusel on oma osa sotsialiseerumisel ja isolatsiooni vähendamisel, kuna toob kokku noored, sh erinevatest rahvusrühmadest (Huvialaharidus ja huvitegevus, 2005). Juurik oma bakalaureusetöös „Kutsekooli õpilaste huvitegevus, selles osalemise ja mitteosalemise põhjused nende endi hinnangul kahe kutsekooli näitel“ (2016) arvab, et lisaks noorte igakülgsel arendamisele aitab huvitegevuses osalemine ennetada asotsiaalset käitumist ja vähendada kuritegevust kogukonna tasandil.

Huvitegevustes osalemine aitab tugevdada noorte piirkondlikku identiteeti, mis aitab kaasa noorte spetsialistide naasmisele ja piirkonna igakülgsel arengule tulevikus (ettevõtlus, kultuurielu jne) (Huvialaharidus ja huvitegevus, 2005).

Erinevates klassivälistes tegevustes osalemine aitab arendada nooruses positiivset identiteeti, näiteks eesmärgikindlust, pettumusega toimetulekut, raskuste ületamise oskust ja enesehinnangu tõusu; soodustab selliste väärtuste omandamist nagu hoolivus, võrdsus, ausus, vastutustunne ja vaoshoitus. Noored tunnevad end turvaliselt koolis, kodus, oma kogukonnas ning tunnevad end ka täiskasvanute poolt aktsepteerituna ja mõistavad oma rolli tähtsust ühiskonnas (Forneris *et al.*, 2014).

Hobid mõjuvad noortele lõõgastavalt ja aitavad leevendada stressi, sealhulgas formaalse hariduse survet (Huvialaharidus ja huvitegevus, 2005). Gilman jt (2004) usuvad, et huvitegevusel on potentsiaal tugevdada vaimset tervist kõigil noortel.

Klassivälises tegevuses osalemine annab õpilastele võimaluse luua oma kooliga positiivne ja vabatahtlik side (Cosden *et al.*, 2004). Massoni (2011) leidis, et õpilastel, kellele kool ei meeldi, ei lähe nii hästi kui õpilastel, kellele kool meeldib, sest neil puudub motivatsioon läbi lüüa. Gilman jt (2004) oletasid, et huvitegevuses osalemine võib noorukite koolikogemusele kasuks tulla, sõltumata nende sotsiaalse pühendumise tasemest. Forneris jt (2014) jõudsid järeldusele, et noored, kes osalevad mittesportlikus huvitegevuses otsivad koolivälise tegevust, mis on sarnane akadeemilisele tegevusele, samas kui spordiga tegelevad noored näitavad üles suuremat seotust kooliga, kuna koolikeskkond pakub neile võimalusi spordiga tegelemiseks.

Bradley ja Conway (2016) arvavad, et koolivälised huvitegevused mõjutavad õppetulemusi, arendades õpilaste mittekognitiivseid oskusi, nagu motivatsioon, kohusetundlikkus ja avatus uutele kogemustele.

Gilman jt (2004) kinnitasid, et struktureeritud huvipõhistes tegevustes osalemisel on positiivne mõju nii õppe edukusele kui ka õpetajate ootustele. Samuti usuvad autorid, et huvitegevuses osalemine võib viia ilmselgete positiivsete tulemusteni, nagu enesehinnangu ja eluga rahulolu tõus, kooli kaasatus ja sotsiaalse pädevuse areng. Samad autorid leidsid, et liiga paljudes tegevustes osalemine muutub akadeemilisele edule vastupidiseks ning mõjutab enesehinnangut ja eluga rahulolu.

Koolipõhistes huvitegevustes osalemise julgustamine võib olla oluline gümnaasiumist väljalangemise ennetamisel. Järjepidev koolivälises tegevuses osalemine on seotud väiksema väljalangemise tõenäosusega. Koolivälises tegevuses osalemise katkestanud või sellest kõrvale jäetud noorukitel aga suureneb koolist väljalangemise risk. Huvipõhiste tegevuste potentsiaal jääb aga alakasutatud (Thouin *et al.*, 2022). Kuigi Gilman jt (2004) toetavad, et huvitegevuses osalemine võib ennetada koolist väljalangemist, ei ole autorite hinnangul see ainus tegur, millega tuleks arvestada.

Massoni (2011) arvab, et huvitegevusel on õpilastele positiivne mõju, sealhulgas käitumine, paremad hinded, kooli lõpetamine, positiivsed aspektid edukaks täiskasvanuks saamisel ja sotsiaalne aspekt. Osaledes huvitegevuses, nagu sport või tants, demonstreerivad õpilased distsipliini liikumises ja treeningus. Kui toiminguid tehakse õigesti, saavad nad tunnustust. See tõstab nende enesehinnangut, eneseaustust ja enesekindlust, mis omakorda mõjub käitumisele positiivselt ja vähendab käitumisprobleeme (Massoni, 2011).

Fornieris jt (2014) jõudsid järeldusele, et noortele pakutavatel huvitegevustes osalemise võimalustel ja valikutel, mida nad nende võimaluste ärakasutamiseks teevad, võivad olla olulised tagajärjed nende üldisele arengule ja heaolule. Samad autorid usuvad, et noorte arendamiseks täiskasvanueas on oluline pakkuda õpilastele võimalusi osaleda nii sportlikes kui ka mitesportlikes huvitegevustes. Gilman jt (2004) on veendunud, et kaasamine huvitegevustesse, mis noortele ei paku huvi või on nende jaoks madala sotsiaalse staatusega või kus osalevad nende jaoks ebameeldivad noored või täiskasvanud, ei vii soovitud tulemusteni. Samas on noortele huvitegevuste valikul edu võtmekomponentideks sisemise motivatsiooni, jõustamise ja eluga rahulolu edendamine läbi vabatahtliku valiku (Gilman *et al.*, 2004).

Mitmete autorite uuringutest selgus, mis on huvitegevus ja milline on selle roll noorte elus, kuna bakalaureusetöö keskendub kutseõppekeskuse huvitegevusele.

Espenberg jt leidsid, et kutsekoolidel tuleb uurida õpilaste soove ja vajadusi ning teha nende põhjal asjakohaseid otsuseid huviringide loomise kohta. Samuti saab vanemate kursuste õpilasi kaasata huviringide juhendamisse, kuna õpilastele pakutav vastutus- ja otsustusvõimalused kaasavad õpilasi tõhusamalt klassivälisesse tegevusse (Espenberg jt, 2012).

Järgmises alapeatükis käsitleb autor põhjalikumalt huvitegevust kutsehariduses.

1.2. Ülevaade Eesti kutsehariduskeskuste statistikast ja huvitegevusest

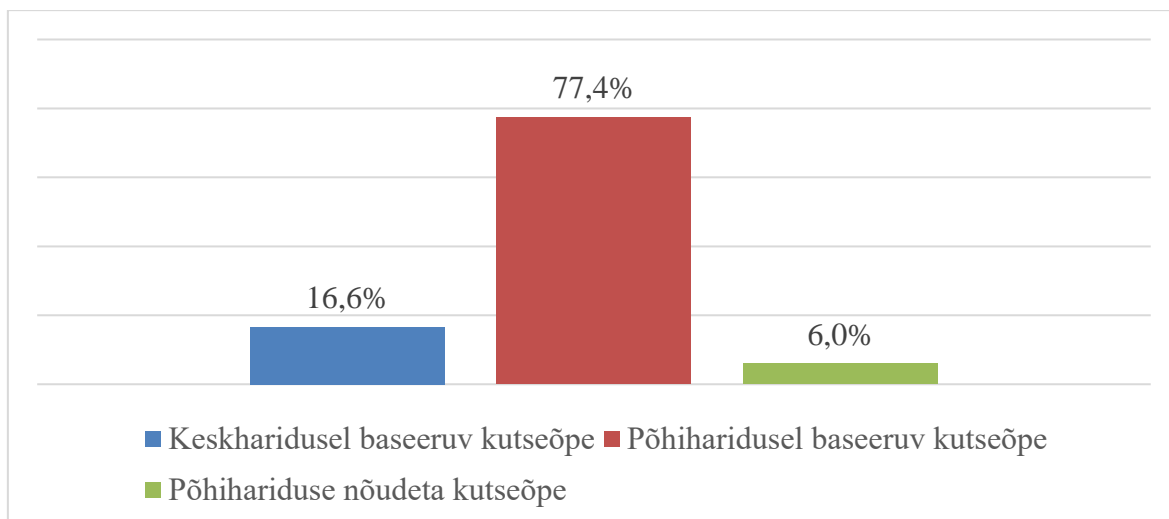
Alapeatüki sissejuhatavas osas annab autor ülevaate statistikast ja seadustest, selgitab, mis on kutseõpe ning seejärel keskendub autor huvitegevusele kutsehariduses.

Eesti kutseharidusmaastikul on 2023/2024. õppeaastal 36 kutseharidust andvat õppeasutust. Õpilaste arvult on suurimad kutseõppekeskused Tartu Rakenduslik Kolledž (3155 õpilast), Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus (2460 õpilast) ja Tallinna Tööstushariduskeskus (2365 õpilast) (Haridussilma veebileht). Kuna bakalaureusetöö keskendub Ida-Virumaa Kutsehariduskeskusele, mis on õpilaste arvu poolest teine Eestis, siis võrdluseks võtab autor Eesti kolm suuremat kutsehariduskeskust.

Kuna huvitegevus loob tingimusi noorte arenguks, on oluline aru saada noorte profiilist, kes õpivad kutseõppekeskuses.

Õppeaastal 2023/2024 oli kutsehariduses õppivaid 26 311, naissoos 47% ja meessoos 53%. 2023/2024. õppeaasta seisuga moodustavad enamiku õpilastest alla 19-aastased noored – 49% kutseõppes õppijate koguarvust, 14% on 20–24-aastased ja 37% üle 25-aastased õpilased. Piirkondlikult on enim kutsehariduses õppijaid seisuga 2023/24. õppeaasta Harju maakonnas (9586 õpilast), Tartu maakonnas (3935 õpilast) ja Ida-Viru maakonnas (2462 õpilast) (Haridussilma veebileht).

2022. aastal omandas 77,4% õpilastest kutsehariduse põhikooli baasil, 16,6% õpilastest omandas kutsehariduse keskhariduse baasil ning 6% õpilastest õppis erialadel, mis ei sea õpilaste olemasolevale haridustasemele nõudeid (joonis 2).

Joonis 2. Kutsehariduse omandamine. Õppeliik, õppijad, 2022. Allikas: Eesti Statistikaamet.

Statistika järgi oli 2023/2024. õppeaastal populaarseim õppekava turundusspetsialist (287 õpilast), teisel kohal oli raamatupidaja (268 õpilast) ja kolmandal kohal veokorraldaja-logistik (265 õpilast). Maakonna järgi on kõige rohkem õpilasi pärit Harju maakonnast – 37% (9847 õpilast), 13% (3375 õpilast) on Tartu maakonnast ja 11% õpilastest (2955 õpilast) Ida-Viru maakonnast (Haridussilma veebileht).

Kutsehariduses on seisuga 2023/2024. õppeaasta kõige levinumaks võõrkeeleks inglise keel, mida õpib 13 412 õpilast, mis moodustab 73% kõigist õpilastest, kes õpivad võõrkeeli. Vene keelt õpib 3910 õpilast (21%) ning eesti keelt teise keelena õpib 3406 õpilast (*ibid.*).

2022/2023. õppeaastal elas 25 469 kutseharidust omandatavatest õpilaskodus vaid 13%, ühiselamut ei vajanud 79%, ülejäänud vastasid kas “kasutab ainult sessiooni ajal” või “vajab ühiselamut, kuid ei ela selles” (*ibid.*). 2023/2024. õppeaasta kohta see statistika puudub.

Seega, enamik kutseharidust omandavatest õpilastest on alla 19-aastased noored, kes eelistavad õppekavadest turundusspetsialisti, raamatupidajat ja veokorraldaja-logistikuaerialasid ning võõrkeelena omandavad inglise keelt, nad on pärit Harju maakonnast ning ei vaja ühiselamut või kasutavad seda vaid sessiooni ajal.

Kutseõpe on kutseõppeasutuse seaduse järgi “õppimis-, õpetamis- ja korraldustegevuste kogum, mille eesmärk on kutsehariduse omandamise võimaldamine” (Kutseõppeasutuse seadus, 2013). Kutseõppe eesmärk on tööturul vajalike teadmiste, oskuste ja hoiakute omandamine, sotsiaalse küpsuse arendamine, ühiskonnaelus osalemiseks ja elukestvaks

õppeks valmistumine (Kutseõppeasutuse seadus, 2013). Kutseõpet korraldavad kutseõppeasutused ja rakenduskõrgkoolid. Kutseõppekavad koostatakse vastavalt tööturu vajadustele, riigi strateegilistele ja valdkondlikele arengukavadele, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi koostatud tööjõuvajaduse prognoosile aastani 2026 ning OSKA (Oskuste Prognoosisüsteem ja -Koordinaatiooniagentuur) tööjõuvajadust käsitlevatele tööstuse uuringutele (Haridus- ja Teadusministeeriumi veebileht).

Vastavalt noortevaldkonna arengukavale 2021–2035 toimub kutsekoolides ja ka üldhariduskoolides huvitegevus huvijuhi juhendamise all (Noortevaldkonna arengukava 2021–2035). Kutseõppeasutustes sõltub huvitegevuse olemus personali valmisolekust huviringe juhtida (Espenberg jt, 2012) ning seetõttu huvitegevuse võimalused kutseõppeasutustes erinevad. Nagu selgus alapeatükist 1.1, huvitegevus on suunatud noortele tingimuste loomisele ja samas iga asutus, kes pakub huvitegevust saab ise valida, milliseid tegevusi pakkuda.

Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuses, millele töö autor keskendub, hõlmab huvitegevus lisaks spordiklubides osalemisele ka erinevaid õppekavaväliseid tegevusi, näiteks osalemine projektides ja erinevatel üritustel, õpilasesindus, teatristuudio (Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse veebileht). Tartu Rakenduslik Kolledž pakub oma õpilastele huvitegevuse raames osalemist õpilaste vokaal- ja instrumentaalansambelis, rahvatantsurühmas Triskel, kooli bändis, väiketehnika ringis, erinevates spordiringides, õpilasprojektides, õpilasesinduses, mis kuulub Eesti Õpilasesinduste Liitu (Tartu Rakendusliku Kolledži veebileht). Tallinna Tööstushariduskeskuse huvitegevust esindavad õpilasesindus, spordiklubid ja projektid (Tallinna Tööstushariduskeskuse veebileht).

Järgnevalt käsitleb autor huvitegevuse rolli kutsehariduses. Leilop (2015) peab huvitegevust üheks meetodiks õpilaste kutsekooli väljalangemise ennetamisel. Väljalangevus on Eesti haridussüsteemi üks tõsisemaid probleeme kutseharidusasutustes. Aastas katkestab õpingud keskmiselt 20% kõigist Eestis kutsehariduses õppijatest (Haaristo & Kirss, 2018). 2022. aastal katkestas Eestis kutseõppe 6112 inimest, mis moodustab ligi 24% kutseharidusasutuste õpilaste koguarvust (Eesti Statistikaameti veebileht). 2012. aastal läbi viidud uuring „Õpingute katkestamise põhjused kutseõppes“, mille eesmärk oli selgitada välja kutseõppe katkestuste põhjused, näitas, et huvitegevused on üks olulisi sekkumismeetodeid, mida kasutatakse või mida saab kasutada õpilaste väljalangemise ennetamiseks. Huvitegevust soovitatakse kasutada sekkumismeetmena õpilaste põhjuseta

tundidest puudumise korral, distsipliiniprobleemide korral, sõltuvuse (sh alkoholi) korral, õpilaste sotsiaalse ebaküpsuse korral, kaasõpilaste kiusamise korral, kohanemisprobleemide korral (Espenberg jt, 2012).

Juurik järeldas oma bakalaureusetöös “Kutsekooli õpilaste huvitegevus, selles osalemise ja mitteosalemise põhjused nende endi hinnangul kahe kutsekooli näitel”, et väljaspool kooli osaleb huvitegevuses oluliselt rohkem õpilasi kui koolisiseselt. Mõlemal juhul on uuringu järgi populaarseim tegevus sport (Juurik, 2016). See on võrreldav noorsootööga rahulolu uuringuga, mille kohaselt spordi ja sporditegevusega seotud hobidega tegeleb 58% vastanutest (Väljaots jt, 2021).

Juuriku uuringust tuli välja, et õpilased oleksid huvitatud ka tehnika/elektronika, tantsu, muusika, fotograafia/filmi/videoga seotud huvitegevusest. Vähem populaarsete huvitegevustena märgiti osalemist teatris ja õpilasesinduses. Huvitegevuses osalemise otsustamisel keskendusid õpilased eelkõige huvitegevuse vastu, soovile mõnusalt aega veeta ning oskuste arendamisele (Juurik, 2016). Need tulemused on sarnased tulemustega, mis tulid välja uuringust “Noorte osalemine noorsootöös” (Rämmer, 2011). Juuriku arvates on sobivate tegevuste puudumine peamine põhjus koolisiseses tegevuses mitteosalemiseks. Juuriku uuringust selgus, et noored peavad oma arvamuse arvestamist oluliseks tingimuseks huvitegevuses osalemisel. Arvamuste tunnustamine ja õpilaste valikute tegemise võimaldamine julgustab õpilasi olema rohkem valmis tegevustesse panustama. Uurides, millistel tingimustel soovivad õpilased huvitegevusega tegeleda, leidis Juurik, et sobiv ajastus ja tegevuse üksikasjalik kirjeldus on õpilaste jaoks olulised otsustamiseks, kas osaleda selles või mitte (Juurik, 2016).

Sama autor viitab oma bakalaureusetöös Kuressaare Ametikoolis 2009. aastal läbiviidud avaldamata uuringule, milles Treu (2009, viidatud Juurik, 2016 lk 3 kaudu) esitles võimalusi kavandatava huvitegevuse arendamiseks, võttes arvesse õpilaste huvid. Kuressaare Ametikooli huviringides osalemise motivatsioon õpilastel on huviringi sisu ning juhendaja pädevus (Treu 2009, viidatud Juurik, 2016 lk 7 kaudu).

Alapeatük näitas, et huvitegevuse võimalused on erinevad ja sõltuvad haridusasutuste ressurssidest. Huvitegevuse planeerimisel on oluline uurida noorte arvamusi ja arvestada nendega. Järgmises alapeatükis annab autor ülevaate Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse huvitegevusest.

1.3. Huvitegevuse võimalused Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuses

Selles alapeatükis käsitleb autor huvitegevuse korraldust Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuses, toob välja õpilaste profiili ning kirjeldab, milliseid huvitegevuse võimalusi pakub kutsehariduskeskus õpilastele.

Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus on Haridus- ja Teadusministeeriumi hallatav riigiasutus. Oma tegevuses lähtub ta kutseõppeasutuse seadusest, Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse põhimäärusest ja muudest õigusaktidest (Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse põhimäärus, 2016) ning õppekohad asuvad Jõhvis, Sillamäel ja Narvas (Arengukava 2023-2026). Kutseõppe tasemeõpet pakutakse eesti, vene ja inglise keeles (Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse põhimäärus). Kutsehariduskeskuse visioon on piirkonna arengule panustava ja tööturu vajadustele vastava elukestva õppe korraldamine. Pakutav õppimine põhineb nüüdisaegsel õpikäsitlusel ja õpilaste võimel. Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse missioon on valmistada ette pädevaid, keskkonnateadlikke ja avatud mõtlemisega tuleviku töökustega spetsialiste, kes vastavad tööturu vajadustele (Arengukava 2023-2026).

Kutsehariduskeskus osaleb aktiivselt rahvusvahelistes projektides, mis toetavad kutsehariduskeskuse arengut, edendavad kogemustevahetust ning soodustavad ka õpilaste õpirännet ja töötajate täienduskoolitust. Ida-Virumaa Kutsehariduskeskusel on tõhusad koostöösuhted partnerkoolidega nii Eestis kui välismaal. Kutsehariduskeskus teeb koostööd Saksamaal, Prantsusmaal, Suurbritannias, Itaalias, Hollandis, Hispaanias, Portugalis, Soomes, Rootsis, Ungaris, Horvaatias, Sloveenias, Ukrainas, Gruusias, Armeenias, Venemaal, Lätis ja Leedus asuvate õppeasutuste ja ettevõtetega. Välispraktika üliõpilastele ja töötajatele annab võimaluse areneda tööalaselt ja isiklikult, täiendada võõrkeelte oskust, tutvuda teiste kultuuridega ning olla tööturul konkurentsivõimelisem. Samal ajal korraldab Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus partneritele praktikaid Eestis. Sõltuvalt õpilaste õpperühmade vajadustest, korraldab kutsehariduskeskus erinevaid õppereise ja ekskursioone, sh erialanäitusi, messe, kutsevõistlusi, koolide ja ettevõtete külastusi. Kutsehariduskeskuse plaanis on iga aastaga suurendada õpirändes osalevate õpilaste ja töötajate arvu (Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse veebileht).

Õppe-kasvatustöö toetamiseks on kutsehariduskeskusel õigus osutada muuhulgas huvitegevuse korraldamise ja haridusteenust (Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse põhimäärus, 2016, § 6).

Kasutades statistilisi andmeid, toob autor välja Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse õpilaste profiili. Seisuga 2023/2024. õppeaasta õpib Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuses 2460 õpilast, kellest on 57% mehed ja 43% naised. Vanuselise koosseisu järgi on 1395 õpilast (57%) alla 19-aastased, 242 õpilast (10%) vanuses 20–24 aastat ja 823 õpilast (33%) vanuses üle 25 aasta (Haridussilma veebileht).

Huvitegevust korraldatakse kutseõppekeskuses huvijuhi või mõne muu kooli noorsootöötaja juhendamisel. Huvijuhi peamised ülesanded hõlmavad noorsootöö korraldamist või praktilise teostamise juhendamist vastavalt kooli arengukava vajadustele ja tingimustele. Huvijuht koordineerib kooli huvitegevust, juhendab õpilasesindust ning toetab kooliürituste korraldamist, samuti kaasab ta noored tegevuste planeerimisse ja teostamisse. Lisaks vastutab ta huvitegevuse eelarve koostamise, projektide algatamise ja nende rahastamise lisavahendite leidmise eest (Mets & Viia, 2018).

Kutsehariduskeskuses huvitegevuse korraldamisel ja elluviimisel lähtutakse noorsootöö põhimõtetest. Huvitegevuse eesmärk on kutsehariduskeskuses noorte mitmekülgne arendamine, mille käigus saavad noored lisateadmisi, arendavad meeskonnatööoskusi, aga ka kohuse- ja vastutustunnet. Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuses tegutseb 2023/2024. õppeaastal kolm huviringi: teatristuudio, poksiring ja spordiring. Samuti tegutseb Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse õpilaskonna põhikirja alusel õpilasesindus, mis koosneb kutsehariduskeskuse õpilastest. Õpilasesinduses osalemine on vabatahtlik. Selle liikmeks võib astuda iga kutsehariduskeskuse õpilane, kes on huvitatud koolielu põnevaks, arendavaks ja ühendavaks muutmisest. Õpilasesinduse põhiülesanne on õpilaste õiguste ja huvide esindamine ja kaitsmine, samuti koostöö loomine Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse kolme õppekoha vahel. Õpilasesinduse aluseks on kutsehariduskeskuse õpilaskonna põhikiri, kutsehariduskeskuse põhimäärus, juhtkonnaga sõlmitud lepped ja hea tava (Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse veebileht).

Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuses arvatakse, et huvitegevus ei ole ainult huviringide töö, vaid hõlmab ka igasugust klassivälisist tegevust, nagu näiteks projektides ja erinevatel üritustel osalemine. Koostöö võimaldab õpilastel üksteist tundma õppida, luues seeläbi kutsehariduskeskuses ühtsustunde (*ibid.*).

2023. aasta sügisel võtsid Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse õpilased kultuurisaadiku programmis osa mitmest väljasõidust, mille eesmärgiks oli eesti kultuuri uurimine ja parem

mõistmine, samuti eestikeelsele õppele ülemineku edendamine (nt külastasid õpilased Piimandusmuuseumi, Eesti Rahva Muuseumi, Eesti Spordi Olümpiamuuseumi) (*ibid.*).

Kodanikuaktiivsuse toetamiseks toimusid 2023. aastal Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuses õpilaste seas valimised, mille võitjad said koha Jõhvi noortevolikogus. Noortevolikogus osalemise eesmärk on esindada ja kaitsta valla noorte huve, soodustada noorte kodanikualgatust ning kaasata noori vallaelu korraldusega seotud otsustusprotsessidesse. Noortevolikogu saab teha ettepanekuid noortega seotud küsimustes ning lähtuvalt noorte vajadustest ja huvidest nii volikogule kui ka Jõhvi Vallavalitsusele (Jõhvi valla noortevolikogu...; Ivanova, 2023).

Teadlikkuse tõstmiseks rohepöördest ja digioskuste arendamisest võtsid Narva ja Jõhvi Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse õpilased osa arvamusrännakutel “Rohe- ja digipööre: noorte jätkusuutliku tuleviku nimel” Narvas ja Tallinnas (Ivanova, 2023).

2023. aastal loodi Jõhvi vallas otsusega nr 66 “Jõhvi valla noorte omaalgatusfondist rahalise toetuse taotlemise ja määramise kord” noorte omaalgatusfond, mis toetab noorte arengut, kogukonna terviklikkust ja väärtushinnangute edendamist edendavaid. Kõigil oma projekti elluviimisest huvitatud Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse õppuritel oli võimalus projekti kirjutamise asjus ühendust võtta kutsehariduskeskuse huvijuhiga ja saada tuge. Ühistegevuse tulemuseks oli rahastuse laekumine kahele projektile. Seega pakub Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus mitmekesiseid võimalusi õpilaste arengu ja heaolu edendamiseks.

Selleks et noorsootöö areneks ja noorsootöö korraldajad jälgiksid, kas kavandatavad tegevused vastavad noorte vajadustele, ning arendaksid sellest lähtuvaid tegevusi, on oluline regulaarselt hinnata noorte rahulolu tegevustega, milles nad osalevad (Selliöv, 2017). Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus korraldab viimase kahe aasta jooksul õpilaste arvamuste ja huvitegevusega rahulolu uuringuid: aasta alguses üks küsitlus noorte huvitegevuse eelistuste kohta ja aasta lõpus uuritakse noorte rahulolu läbiviidud tegevustega. Kuna aga 2023/2024 õppeaastal selliseid uuringuid läbi ei viidud, sai sellise uuringu vajadus ilmseks. Järgmine bakalaureusetöö osa keskendub õpilaste hinnangutele ja ettepanekutele toimuvast huvitegevusest, mille uurimiseks koostas autor küsimustiku ja korraldas küsitlust.

2. EMPIIRILINE OSA

2.1. Metoodika

Uuringu eesmärk on välja selgitada Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse noorte hinnangud ja ettepanekud kutseõppekeskuses toimuva huvitegevuse kohta.

Uurimisülesanded:

1. Kaardistada Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse õpilaste hinnangud huvitegevuse kohta ja selgitada välja ettepanekud huvitegevuse kohta.
2. Kogutud andmete põhjal teha ettepanekud Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuses huvitegevuse valdkonna arendamiseks.

Bakalaureusetöö eesmärgi saavutamiseks kasutas autor kvantitatiivset uurimismeetodi. Õunapuu järgi kvantitatiivses uurimistöös keskendutakse suurte populatsioonide üldistele tunnustele, mitte individuaalsetele vastustele. Eesmärk on luua usaldusväärseid ja objektiivseid kirjeldusi uuritavatest nähtustest ning avastada üldistatavaid printsiipe ja seadusi. Kvantitatiivset uurimistööd iseloomustab suur valim, statistiline olulisus ning arvandmete kogumine ja analüüs (Õunapuu, 2014).

Andmekogumisviis oli elektrooniline küsimustik. Küsitluse põhieesmärk on koguda infot suurelt hulgalt inimestelt (vähemalt sajalt) standardiseeritud viisil ehk suletud küsimustega. Küsitlusi korraldatakse eelkõige selleks, et saada teavet inimeste käitumise ja elusituatsiooni kohta, mida ei saa teada ilma nendelt endilt küsimata. Küsitlusuuringutel kogutakse andmeid spetsiaalsel uurimiseesmärgil, võimaldades uurijatel määratleda vajalikud andmed vastavalt nende uurimisküsimustele või hüpoteesidele (Beilmann, 2020).

2.2. Valim

Õppeaastal 2023/2024 õpib Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuses 2460 inimest. Küsimustikule vastas 193 noort vanuses 15–26 aastat. Analüüsimiseks valis autor need erialad, kus oli vähemalt 11 vastajat (tabel 1). Nendel erialadel õppijad vanuses 15–26 moodustavad üldkogumi. Seega üldkogum oli 815 õpilast. 66 vastajat, kes õpivad erialadel, kus vastajate arv oli vähem kui 11, ei kaasatud valimisse. Andmete kogumiseks kasutas autor mugavusvalimit, kuna uuringusse kaasati need õpilased, kes soovisid küsimustele vastata. Kuna saadud vastused kajastavad vaid küsimustikule vastanute hinnanguid, ei saa sellest

kaugemaleminevaid üldistusi üldkogumi kohta teha (Rämmer, 2014). Valimi moodustasid 127 õpilast vanuses 15–26 aastat, kes vastasid küsimustele.

Tabel 1. Uuringu valimi ülevaade

Erialad	Vastajate arv	Õppijad vanuses 15-26	Vastajate % erialade kaupa	Vastajate % üldkogumist, erialade kaupa
IT-süsteemide spetsialist (IT Akadeemia)	17	47	36	13
Keevitaja	12	166	7	9
Kokk	18	130	14	14
Laborant	12	48	25	9
Laotöötaja	11	149	7	9
Mehhatroonik	22	68	32	17
Multimeedia noorempetsialist	24	73	33	19
Tarkvaraarendaja (IT Akadeemia)	11	134	8	9
Kokku	127	815	16	100

Allikas: Autori koostatud.

127 vastajatest olid 48 (38%) tütarlapsed ja 69 (54%) noormehed, 10 (8%) vastajatest ei soovinud sugu täpsustada. Kõige aktiivsemalt täitsid küsimustiku 16–19-aastased noored (108 vastajat ehk 85%). 111 õppijat (87%) täitis küsimustiku vene keeles ja 16 (13%) eesti keeles. Kõige rohkem tuli vastuseid noortelt, kes õpivad Narvas – 67 õppijat, Jõhvis õppivatest noortest vastas 51 ja üheksa vastanutest on noored, kes õpivad Sillamäel.

2.3. Mõõtevahend

Autor kasutas elektroonilist küsimustikku (Lisa 1 ja 2), mille ta oli koostanud LimeSurvey veebikeskkonnas. Küsimustikus on kokku kuus osa: üldised küsimused, huvitegevuses osalus, õpilaste vajadused ja huvid, huvitegevuste vastavus õpilaste vajadustele, ettepanekud ja soovid ja loosis osalemine. Üldised küsimused sisaldasid sotsiaaldemograafilisi tunnuseid valikvastusega (sugu, vanus, õppekoht, õpitav eriala). Küsimused osas „huvitegevuses osalus“ olid seotud õpilaste osalemisega kutsehariduskeskuse poolt korraldatavates huvitegevustes. Osa „õpilaste vajadused ja huvid“ uuris õpilaste osalust väljaspool kutsehariduskeskust korraldatud huvitegevustes ning valdkondi, kus õpilased tahaksid võimaluste korral osaleda. Enamikul plokide „huvitegevuses osalus“ ja „õpilaste vajadused ja huvid“ küsimustest või valida mitu vastust. „Huvitegevuste vastavus õpilaste vajadustele“ osas olid Likerti skaala põhjal küsimused, kus õpilastel paluti hinnata kutsehariduskeskuse

poolt korraldatud huvitegevusi puudutavaid väited. Likerti skaala on üks kolmest levinud skaalast, mida kasutatakse küsitlustes. Likerti skaala küsimused on teismelistele sobiv valik, kuna see on huvitavam ja usaldusväärsem kui teised skaalad. Samuti soovitatakse kasutada Likerti skaalat, et suurendada vastajate motivatsiooni osalemiseks. Optimaalne vastuse vorm Likerti skaalal peaks põhinema sõnadel, kuna on tõestatud, et see vorm on lastele ja teismelistele kõige lihtsam võrreldes arvudele tugineva vormiga (Omrani *et al.*, 2018). Osas „ettepanekud ja soovid“ oli kaks avatud küsimust ning õpilastele pakuti jagada oma ideid ja ettepanekuid huvitegevuse arendamiseks kutsehariduskeskuses. Kuna uuring viis autor läbi koostöös Ida-Virumaa Kutsehariduskeskusega, siis pakus uuringus osalejatele võimalust osaleda auhinna loosimises vabatahtlikult. Selleks oli vaja plokis „loosis osalemine“ lisada oma e-posti aadress. Küsimustikku koostas autor, kasutades teoreetilises osas käsitletud kirjandust ja uuringuid, sh “Kutsekooli õpilaste huvitegevus, selles osalemise ja mitteosalemise põhjused nende endi hinnangul kahe kutsekooli näitel” (Juurik, 2016), „Noorsootöös osalevate noorte rahulolu noorsootöoga 2020“ (Väljaots jt, 2021) ning konsulteerides kutsehariduskeskuse huvijuhiga. Samas küsimustiku koostamisel lähtus autor teadusartiklist „Survey Development for Adolescents Aged 11 to 16 Years: A Developmental Science Based Guide“ (Omrani *et al.*, 2018).

2.4. Andmete kogumise protseduur

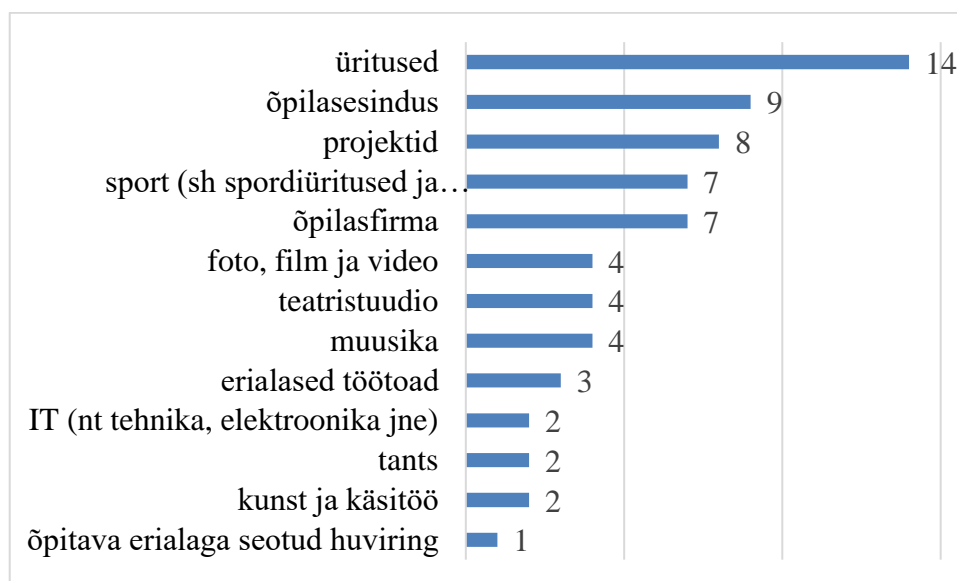
Uuringu kohta saatis töö autor kutsehariduskeskuse huvijuhile teavituskirja ja taotles loa uuringu läbiviimiseks. Kuna uuring ja selle tulemused ei tohiks kedagi kahjustada, on oluline järgida eetikanõudeid kogu uurimisprotsessi vältel. Kui sihtrühmaks on lapsed, siis on vaja saada vanemate või eestkostjate nõusolek (Strömpl, 2020). Kuna uuringus osalesid alaealised, siis koostas autor eetika nõuete täitmiseks ja vanemate nõusoleku saamiseks kirja vanematele ja eestkostjatele. Kiri sisaldas teavet uuringu eesmärgi, selle autori, ajaperioodi ja sihtrühma kohta. Kui vanem või eestkostja ei olnud nõus oma alaealiste laste või eestkostetavate küsitluses osalemisega, võis ta saata sellekohase teate kutsehariduskeskuse huvijuhile. Nõusoleku kirja saatis autor huvijuhile koos teavituskirjaga. Huvijuht edastas kirja juhtkonnale ja sai loa uuringu tegemiseks. Pärast loa saamist saatis huvijuht kirja küsimustiku lingiga kõikidele gruppidele ja grupijuhendajatele. Kutsehariduskeskuse juhtkond lubas õpetajatel viia läbi küsimustikule vastamise oma tundides. Küsimustik oli täitmiseks saadaval kaks nädalat ajavahemikus 20. märtsist kuni 3. aprillini 2024 aastal. Õpilased avasid iseseisvalt küsimustiku ja vastasid küsimustele. Mitmed õpilased võtsid

bakalaureusetöö autoriga ühendust meili teel. Õpilasi huvitas, miks on vaja vanema luba, kas ankeedis on ebameeldivaid teemasid ning ka kuhu ja kuidas ankeet pärast täitmist saata. Autor vastas neile kirjadele selgitustega tekkinud küsimuste kohta. Anonüümsuse tagamiseks ei küsinud autor vastajate nime. Andmete analüüsimiseks kasutas autor andmetöötlusprogramme *Microsoft Excel* ja *LimeSurvey*.

2.5. Tulemused

Selles alapeatükis kirjeldab autor küsimustikuga saadud tulemusi. Tulemused esitab autor selles järjekorras, nagu need olid küsimustikus.

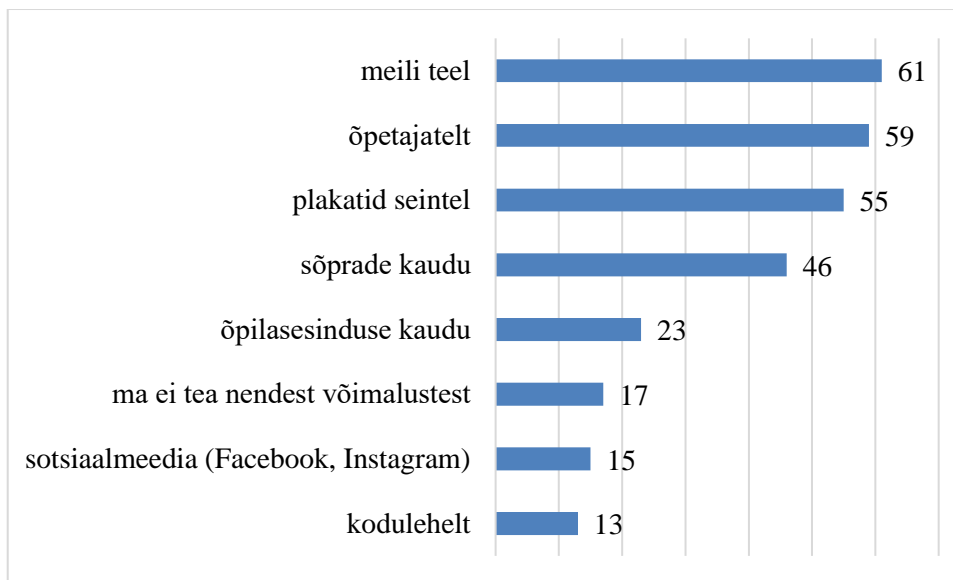
Osas “huvitegevuses osalus” vastasid noored küsimustele, mis on seotud kutsehariduskeskuses pakutavate huvitegevustega. Nendes osaleb 34 õppijat vastanutest. Populaarseimateks huvitegevuses osalemise võimalusteks nimetasid 14 vastajat „üritused“, üheksa vastajat valisid „õpilasesindus“ ning 8 vastajat nimetasid „projektid“.

Joonis 3. Vastajate arv küsimusele “Millistes kutsekoolis pakutavates huvitegevuses Sa osaled?”

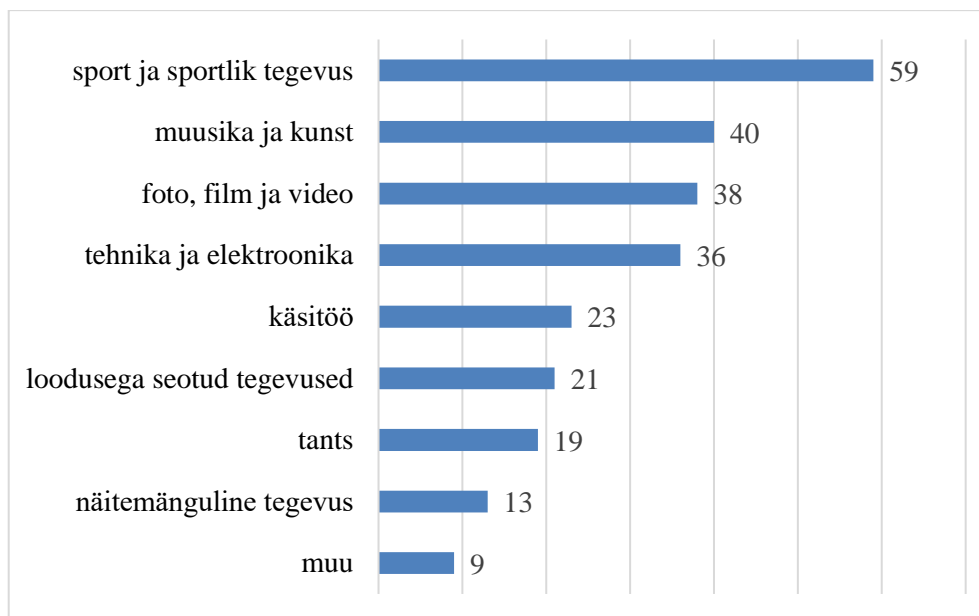
93 vastajatest ei osale kutsehariduskeskuses pakutavates huvitegevustes. Peamiseks mitteosalemise põhjuseks on ajapuudus, muud kohustused, mida märkis 53 osalejatest, 36 vastajatest nimetas mitteosalemise põhjuseks, et kutsehariduskeskuses ei ole sellist huvitegevust, millega tegeleda soovin, 25-l vastanutest puudub huvi osaleda tegevustes, mis on kellegi poolt juhendatud, 17 vastajat märkis, et nad ei tea, mida pakub kutsehariduskeskus. Samas märkis küsimusele “Kust sa saad infot koolis toimuvate

huvitegevuste kohta?” vastates 17 inimest 127-st, et neil puudub teave kutsehariduskeskuses toimuvate huvitegevuste kohta. 61 vastajatest saab infot käimasolevate huvipakkuvate tegevuste kohta meiliuudiskirjadest, 59 vastajatest saab infot õpetajatelt, 59 plakatitelt seintel, 46 saab teavet sõpradelt.

Joonis 4. Vastajate arv küsimusele „Kust sa saad infot koolis toimuvate huvitegevuste kohta?“

Vastused küsimusele “Millised on sinu huvialad või millega tahaksid tegeleda?” näitasid, et küsimustikus osalenud õpilased tunnevad enim huvi spordi ja spordiürituste vastu (59 vastajat). Samuti näitasid vastajad suurt huvi muusika ja kunsti (40 vastajat), foto, filmi ja video (38 vastajat) ning tehnika ja elektroonika (36 vastajat) vastu. Õpilased tundsid huvi ka videomängude ja e-spordi vastu (vastusteks oli „muu”).

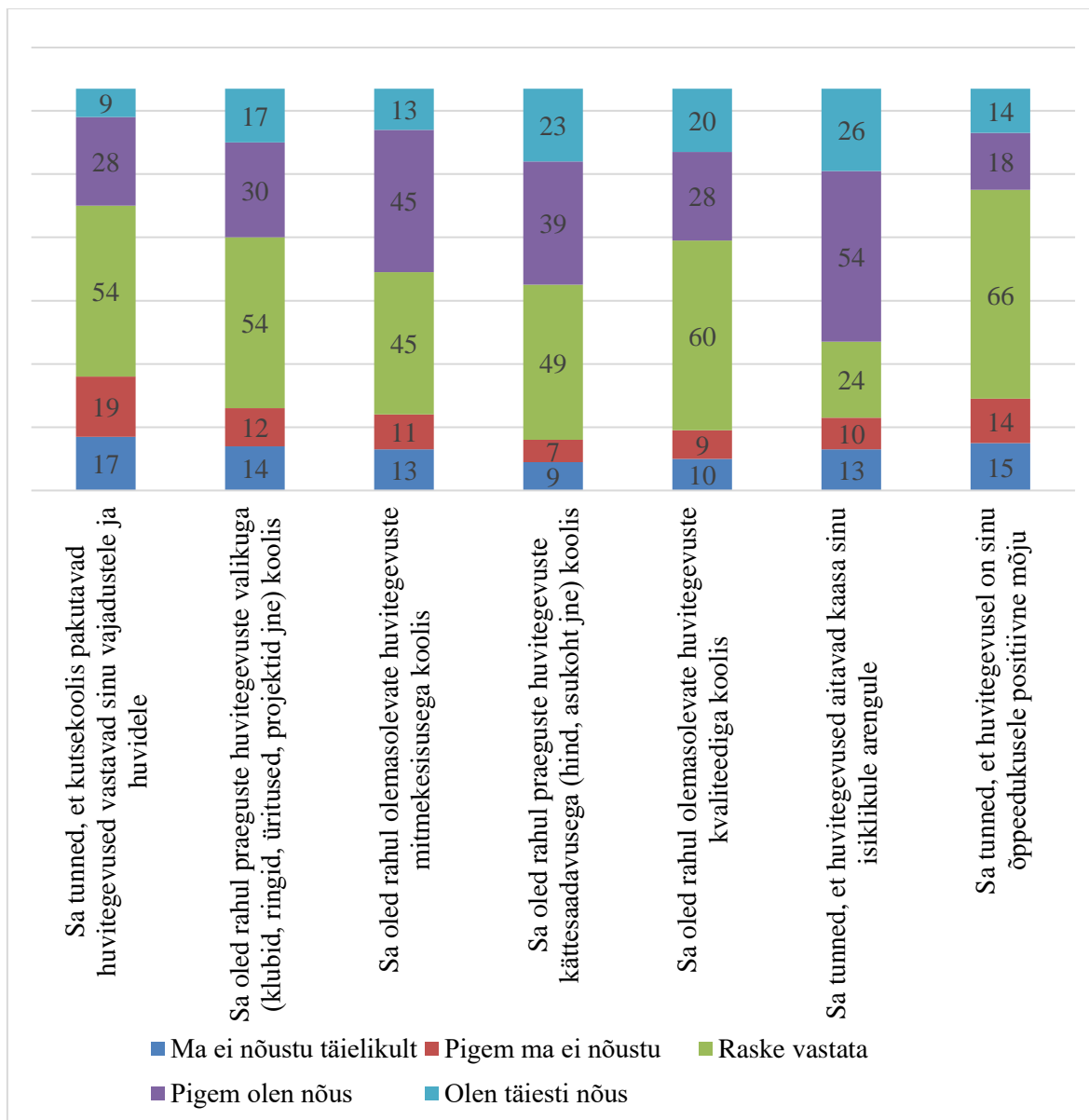
Joonis 5. Vastajate arv küsimusele „Millised on sinu huvialad või millega sa tahaksid tegeleda?“

Kooliväliselt tegelevad õpilased, kes osalesid uuringus, kõige rohkem spordiga ehk 36 inimest, muusika ja kunstiga 19 inimest ning foto, filmi ja videoga 11 inimest.

Vabaaja tegevustes väljaspool kutsehariduskeskust mitteosalemise peamiseks põhjuseks nimetas 29 vastajat „ajapuudus, muud kohustused“, 13 märkis, et väljaspool kutsehariduskeskust ei ole sellist huvitegevust, millega nad tegeleda soovivad, ning 10 vastajat märkis, et nendel puudub huvi osaleda organiseeritud ja kellegi poolt juhendatud tegevuses.

Plokis „Huvitegevuste vastavus õpilaste vajadustele“ palus autor osalejatel hinnata Likerti skaalal seitse väidet. Väitega „Sa tunned, et kutsekoolis pakutavad huvitegevused vastavad sinu vajadustele ja huvidele“ nõustuvad 37 vastajat, ei ole nõus 36, 54 märkis, et raske vastata. Väitega „Sa oled rahul praeguste huvitegevuste valikutega (klubid, ringid, üritused, projektid jne) koolis“ on nõus 47 vastajat, 26 ei ole sellega nõus ja 54 vastaja on raske vastata. Olemasolevate huvitegevuste mitmekesisusega kutsehariduskeskuses on rahul 58 vastajat, 24 vastajat ei ole rahul ning 45 vastaja raske vastata. Uuringus osalevat 62 õppijat on rahul praeguste huvitegevuste kättesaadavusega (hind, asukoht jne) kutsehariduskeskuses, 16 ei ole rahul ning raske on vastata 49 õppija. Vastajatel oli raske hinnata rahulolu olemasolevate huvitegevuste kvaliteediga kutsehariduskeskuses (60 vastajat valis vastuse "Raske vastata"). Huvitegevuse kvaliteediga on rahul 48 vastajat ja ei ole rahul 19. 80 vastajat nõustub, et huvitegevus aitab kaasa nende isiklikule arengule, 23

vastajat ei nõustu selle väitega ja 24 vastaja on raske vastata. Kõige keerulisem oli vastajate jaoks hinnata huvitegevuse mõju õppeedukusele (66 vastajat valis "Raske vastata"), 32 vastajat leidis, et tunnevad huvitegevuse positiivset mõju õppeedukusele, 29 vastajat ei tundnud positiivset mõju õppeedukusele.

Joonis 6. Õpilaste hinnangud kutsehariduskeskuses toimuva huvitegevuse kohta.

Plokis „Ettepanekud ja soovid“ vastasid õpilased kahele avatud küsimusele. Kuna bakalaureusetöö uurimisülesandeks on välja selgitada õpilaste ettepanekud, siis esitab autor need tabelina, et andmetega oleks lihtne tutvuda ja neid edaspidi kasutada. Kõigepealt analüüsis autor tulemusi, grupeeris teema järgi ja sisus tõi täiendavaid kommentaare (tabel 2).

Tabel 2. Uuringus osalevate õpilaste ideed ja ettepanekud kutsehariduskeskuses toimuva huvitegevuse arendamiseks

Teema	Sisu
Ürituste ja klubide arvu mitmekesistamine ja/või suurendamine	Õpilased soovivad korraldada rohkem spordiüritusi (lauatennis, spordipäev), teatriklubisid, programmeerimis- ja videomänguüritusi (Dota klubi ja eSports), joonistus- ja tantsuklubisid, võistlusi ja loteriisid (näiteks Eesti, looduse, kokanduse, fotograafia ja videovõistlused), psühholoogia ja karjääriplaneerimise alased üritused, arutelu- või raamatuklubi, rohkem meelelahutusüritusi (teatrilavastused, kontserdid, kutsuda muusikuid). Mõned vastajad soovitasid ka anda õpilastele vabadus luua oma klubisid
Õpilaste küsitlus	Uuringus osalejad leiavad, et õpilaste seas on vaja läbi viia küsitlusi ja nende tulemuste põhjal korraldada huvipõhiseid tegevusi
Teavitamine	Osa küsitletutest vastas, et plaanitavate sündmuste osas on vaja teavitamist parandada, kuid ei täpsustanud meetodeid. Üks ettepanek oli see, et grupijuhendaja teavitaks kavandavatest sündmustest
Sihtrühma laiendamine	Mitmed kirjutasid ettepanekuid sihtrühma laiendamiseks, sealhulgas vanuse ja haridusvormi järgi
Ürituste keel	Ettepanekute hulgas on ka ürituste läbiviimine nii eesti kui vene keeles
Ajastus	Vastuste hulgas oli ka ettepanekuid ürituste toimumise aja muutmiseks (näiteks teha mitte ainult päeval, vaid ka õhtul ning ka õppetundide puudumisel)

Allikas: Autori koostatud.

2.6. Arutelu ja järeldused

Selles peatükis käsitleb autor saadud tulemusi ja võrdleb neid teoreetilises osas käsitletud uuringute tulemustega. Käesoleva alapeatüki on autor koostanud vastavalt püstitatud uurimisülesannetele.

Esimeseks bakalaureusetöö ülesandeks oli kaardistada Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse õpilaste hinnangud huvitegevuse kohta ja selgitada välja ettepanekud huvitegevuse kohta. Märkimisväärne osa vastajatest (80 vastajat 127-st) usub, et nende osalus huvitegevustes aitab kaasa nende isiklikule arengule, mis rõhutab nende tegevuste olulisust ja mõju õpilastele. Arvestades, et huvitegevusest võtab osa 34 uuringus osalenud õpilast, aga 80 vastajat usub, et huvitegevuses osalemine aitab kaasa nende isiklikule arengule, võib

järeldada, et sihipärane ja järjepidev huvitegevuse arendamine kutsehariduskeskuses meelitab sinna veelgi rohkem õpilasi.

Huvitegevuses mitteosalemise peamisteks põhjusteks nimetasid vastajad ajapuudust, sobivate huvitegevuste vähesust, soovimatust osaleda kellegi poolt juhendatavates tegevustes ning kutsehariduskeskuse pakutava kohta teabe puudumist. Saadud tulemused langevad osaliselt kokku Juuriku (2016) uuringu tulemustega, milles leiti, et kooli korraldatud huvitegevuses mitteosalemise peamised põhjused on „sobiva huvitegevuse puudumine; millele järgnes ajapuudus, sobivate aegade puudumine, suur koormus kutsekoolis ning teabe puudus”. Kuigi Juurik (2016) järeldas, et mitteosalemist seostatakse eelkõige kooli koormusega, ei toeta käesolevas uuringus saadud tulemused neid järeldusi. Autor usub, et kuigi kutsehariduskeskuses huvitegevuse korraldajad ei saa mõjutada õpilaste aja olemasolu või puudumist, saavad nad töötada muude põhjustega: korraldada lisaks olemasolevale huvitegevusele ka mittekaasatud õpilaste huvidele vastavalt huviringi või klubisid; anda õpilastele võimalus ise klubisid ja huviringe korraldada, samuti kajastada selliseid võimalusi kutsehariduskeskuses võimalikult palju. Vajadust anda õpilastele võimalus ise klubisid ja huviringe korraldada kinnitas ka teoreetilise osa ülevaade, kust tuli välja, et koolides peaks õpilastele andma rohkem initsiatiivi huviringide valikul, kaasates õpilasi nende loomisesse ning võimaldades vanematel kursustel osalejatel juhendada huviringe, mis tõhustab nende kaasatust klassivälisesse tegevusse (Espenberg jt, 2012).

Uuringus osalevate õpilaste hinnangud läksid väite „Sa tunned, et kutsekoolis pakutavad huvitegevused vastavad sinu vajadustele ja huvidele“ puhul väga lahus (37 nõustus, 36 ei nõustunud ja 54-l oli raske vastata). Populaarseimad kutsehariduskeskuse poolt korraldatavad huvitegevused küsitlusele vastanute seas on üritused, õpilasesindus, projektid ja spordiüritused. Samas märkisid küsitluses osalenud õpilased, et nende huvivaldkondadeks on esmalt sport ja spordiüritused, seejärel muusika ja kunst, fotograafia, film ja video, samuti tehnika ja elektroonika (joonis 5). Need tulemused on võrreldavad Juuriku uuringuga, kuna spordiga tegelemine oli huvitegevuses osalemisel prioriteetseim variant. Seejärel tuli populaarsuse kahanevas järjekorras “koolisisesele osutusid õpilasesindus, tehnika, muusika ning foto/film/video ning koolivälise tegevustena muusika, tants, tehnika, foto/film/video, erialaga seotud huviring, õpilasfirma ja kunst” (Juurik, 2016). Need tulemused on võrreldavad ka uuringu “Noorsootöös osalevate noorte rahulolu noorsootöoga 2020” tulemustega, milles leiti, et kõige rohkem meeldib noortele tegeleda huvitegevusega, mis on

seotud spordi, tantsu ning muusika ja kunstiga (Väljaots jt, 2021). Lisaks rõhutasid mitmed vastajad õpilaste seas küsitluste läbiviimise vajadust, mille tulemuste põhjal saab teha otsuseid huvipõhise tegevuse korraldamise kohta. Seega võib järeldada, et kõik huvid ja vajadused kutsehariduskeskuses huvitegevuse korraldamisel ei ole rahuldatud, mis tähendab, et arenguvõimalused on olemas.

Kuigi uuringus osalenud õpilased hindavad kutsehariduskeskuses pakutavaid huvitegevusi mitmekesisena (62 vastajat 127-st) ja kättesaadavana (58 vastajat 127-st), näitasid küsitluse tulemused, et kavandatavat huvitegevust tuleb mitmekesistada (tabel 2). Õpilased, kes osalesid uuringus, väljendasid soovi laiendada huvitegevuste valikut, sealhulgas spordi-, kunsti-, tehnoloogia- ja kultuuripõhiseid tegevusi. Uuringus osalenud õpilased soovisid rohkem võimalusi osaleda erinevates klubides, projektides ja üritustel, mis kajastaksid nende mitmekesiseid huvisid. Samuti toodi välja soov anda õpilastele võimalus luua ja juhtida oma huviringe, mis võimaldaks neil aktiivselt panustada kutsehariduskeskuses pakutavatesse tegevustesse. Erinevalt uuringu “Noorsootöös osalevate noorte rahulolu noorsootöoga 2020” tulemustest, kus 43% noortest ei julgenud huvipakkuvate tegevustega seotud ettepanekuid teha, avaldasid Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse õpilased, kes osalesid uuringus, oma ettepanekuid üsna aktiivselt. Erinevad on ka nende vastused küsimustele, mida oleks saanud huvitegevuses teisiti teha. Uuringus “Noorsootöös osalevate noorte rahulolu noorsootöoga 2020” osalejate ettepanekud olid seotud huvitegevuse läbiviimise ruumide varustuse ja seisukorraga või huvitegevuse sagedusega. Käesoleva bakalaureusetöö küsitluses osalenud pöörasid rohkem tähelepanu vajadusele mitmekesistada kutsehariduskeskuses huvitegevust, viia läbi õpilaste huvide väljaselgitamiseks küsimustikke ning anda ka rohkem infot pakutavate võimaluste kohta. Mõlemas küsitluses osalejate arvamused ühtivad, et huvitegevuse toimumis ajad võiksid olla sobivamad. Võib teha järelduse, et kutsehariduskeskuses kavandatavat huvitegevust tuleb mitmekesistada, mis võib kaasata huvitegevustesse praegu mitteosalevaid õpilasi. Samas tuleb tegeleda õpilaste huvide väljaselgitamisega ning parandada teavitamist pakutavatest võimalustest.

Vastused avatud küsimustele näitavad õpilaste aktiivset huvi ja soovi kaasa rääkida kutsehariduskeskuses toimivas. See näitab uuringus osalevate õpilaste soovi olla kaasatud otsustusprotsessi ning tagada, et kutsehariduskeskuses pakutavad tegevused vastaksid nende huvidele ja vajadustele. Õpilaste ettepanekuid kirjeldas autor detailselt eelmises alapeatükis.

Teiseks bakalaureusetöö ülesandeks oli kogutud andmete põhjal teha ettepanekud Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuses huvitegevuse valdkonna arendamiseks. Ettepanekud on järgmised.

1. Korraldada täiendavaid huviringe ja -klubisid, pöörates erilist tähelepanu sporditegevusele. Kõige rohkem on noored huvitatud spordivaldkonnast. Nad avaldavad soovi laiendada sportlikke huviringe kutsehariduskeskuses, aga ka samas arendada foto, filmi ja video, muusika ja kunsti, tehnika ja elektroonikaga tegevuse võimalusi. Seega üks ettepanekust on uurida võimalusi ning korraldada huviringe vastavalt õppijate väljendatud huvidele.
2. Korraldada igal aastal õppetöö alguses küsimustikke, et saada arvamusi uutelt õpilastelt, kuna õpilased leiavad, et nende arvamust tuleb küsida.
3. Uurida noorte huvisid ja vajadusi kasutades erinevaid meetodeid, sh maailmakohvik, avatud ruum, diskussioone noortega jne. Tulemused näitasid, et uuringus osalenud õpilased peavad oluliseks tegevuste üle otsustamist õpilaste arvamuste põhjal. Aga kuna Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuses kaks korda aastas viiakse läbi küsitlusi õpilaste seas, siis selleks et paremini mõista õpilaste eelistusi ja soove huvitegevuses, saab neid uurida ka teisi noorsootöö meetodeid kasutades, nt maailmakohvik või avatud ruum (Hinsberg & Kübar 2009), diskussioone noortega (Juurik 2016), fookusrühmad ja intervjuud jne. Nende korraldamiseks ja läbiviimiseks võib kaasata ka noori. See võimaldaks kutsehariduskeskusel kohandada oma tegevust vastavalt õpilaste vajadustele ja huvidele.
4. Viia üritusi läbi erinevates keeltes. Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus on mitmekultuuriline haridusasutus. Uuringu tulemused näitasid, et õpilased, kes osalesid uuringus vajavad üritusi nii eesti kui ka vene keeles. Autori ettepanek on pakkuda huvitegevusi mitte ainult eesti, vaid ka vene keeles, tagades seeläbi kõigile õpilastele võrdse ligipääsu tegevustele ja aidates kaasa kultuurilise mitmekesisuse edendamisele.
5. Anda õpilastele võimalus ise korraldada ja läbi viia huviringe, klubisid ja üritusi. Uuringute tulemused kinnitasid Espenbergi jt (2012) ettepanekut kaasata õpilasi endid õpilaste huvidest lähtuvate tegevuste korraldamisse. Kutsehariduskeskus võib anda õpilastele rohkem võimalusi osaleda huvitegevuste kavandamisel ja juhtimisel, võimaldades neil luua ja käivitada oma huviringe ning kaasates neid otsustusprotsessidesse.

KOKKUVÕTE

Bakalaureusetöö eesmärgiks oli välja selgitada Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse noorte hinnangud ja ettepanekud kutseõppekeskuses toimuva huvitegevuse kohta, et kaasa aidata huvitegevuse valdkonna arendamiseks Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuses.

Lähtudes töö eesmärgist püstitas autor järgmised uurimisülesanded:

1. Kaardistada Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse õpilaste hinnangud huvitegevuse kohta ja selgitada välja ettepanekud huvitegevuse kohta.
2. Kogutud andmete põhjal teha ettepanekud Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuses huvitegevuse valdkonna arendamiseks.

Bakalaureusetöö koosneb kahest osast: teoreetiline ülevaade ja empiiriline osa. Esimeses osas käsitles autor huvitegevuse tähendust ja selle rolli noorte elus, andis ülevaate Eesti kutsehariduskeskuste statistikast ja huvitegevusest ning kirjeldas huvitegevuse võimalusi Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuses. Teises osas kirjeldas autor uuringu metoodikat, valimi, mõõtevahendi, protseduuri ja tulemusi ning võrdles neid teoreetilises osas käsitletud uuringute tulemustega. Tulemuste põhjal koostas autor analüüsi, järeldusi ja ettepanekuid.

Tehtud töö põhjal tegi autor järeldused.

- Uuringus osalenud õpilased kinnitasid, et nende osalus huvitegevustes aitab kaasa nende isiklikule arengule. Arvestades, et huvitegevuses osaleb väike arv õpilasi, võib oletada, et sihipärane ja järjepidev huvitegevuse arendamine kutsehariduskeskuses meelitab sinna rohkem õpilasi. Sama tuli välja teoreetilisest osast, kust autorid Kim ja Bastedo (2016), Feldman ja Matjasko (2005), Juurik (2016), Forneris jt (2015) jne väidavad, et huvitegevus aitab kaasa isiklikule arengule.
- Kuigi uuringus osalenud õpilased hindavad kutsehariduskeskuses pakutavaid huvitegevusi mitmekesisena ja kättesaadavana, näitasid küsitluse tulemused, et kavandatavat huvitegevust tuleb mitmekesistada, kuna mitte kõik õpilaste huvisid ja vajadusi on rahuldatud, kuigi huvitegevuse korraldamisel tuleb nendega arvestada (Noorsootöö seadus, 2010; Huviharidus ja huvitegevus).
- Huvitegevuse mitmekesistamine võib huvitegevustesse kaasata praegu selles mitteosalevaid õpilasi. Teoreetilisest osast tuli välja, et huvitegevuse mitmekesistamine võib nii mõjutada noorte üldist arengut ja laiendada nende õigusi kui ka suurendada osalemismotivatsiooni (Forneris et al., 2014; Gilman et al., 2004).

- Uuringu tulemused näitasid, et populaarsemad huvitegevused vastanutel olid üritused, õpilasesindus ja projektid, kuid nad tunnevad enim huvi spordi ja spordiürituste vastu. Töös kasutatud uuringutest tulid ka samad valdkonnad välja (Juurik, 2016; Väljaots jt, 2021).
- Vastused avatud küsimustele näitavad õpilaste aktiivset huvi ja soovi kaasa rääkida kutsehariduskeskuses toimivas. Õpilaste ettepanekud huvitegevuse kohta on konkreetsed ja rakendatavad. Autor grupeeris neid teemade kaupa: ürituste ja klubide arvu mitmekesistamine ja/või suurendamine, õpilaste küsitluse regulaarne läbiviimine, teavitamine huvitegevuse kohta, sihtrühma laiendamine, ürituste läbiviimise keel, ajastus.

Ettepanekud selleks, et kaasa aidata huvitegevuse valdkonna arendamiseks Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuses on järgmised:

1. Korraldada täiendavaid huviringe ja -klubisid, pöörates erilist tähelepanu sporditegevustele.
2. Korraldada igal aastal õppetöö alguses küsimustikku, et saada arvamusi uutelt õpilastelt, kuna õpilased leiavad, et nende arvamust tuleb küsida.
3. Uurida noorte huvisid ja vajadusi, kasutades erinevaid meetodeid, sh küsitlused, maailmakohvik, avatud ruum, diskussioone noortega jne.
4. Viia üritusi läbi erinevates keeltes.
5. Anda õpilastele võimalus ise korraldada ja läbi viia huviringe, klubisid ja üritusi.

Kuna bakalaureusetöö käigus autor selgitas välja Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse õpilaste hinnanguid ja ettepanekuid huvitegevuse kohta ning selle põhjal autor tegi ettepanekuid Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuses huvitegevuse valdkonna arendamiseks, võib järeldada, et püstitatud eesmärk on saavutatud ja ülesanded on täidetud. Seega kasutatud meetod oli sobiv.

Uuringutulemused edastab autor kutsehariduskeskuse huvijuhile ning teeb ettepaneku rakendada neid huvitegevuse valdkonna korraldamisel Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuses.

KASUTATUD KIRJANDUS

Beilmann, M. (2020). Küsitlusuuringud. M. Beilmann, A. Roots ja K. Rootalu (toim), Sotsiaalse analüüsi meetodite ja metodoloogia õpibaas. <https://samm.ut.ee/kusitlusuuringud/> (viimati vaadatud 17.04.2024)

Bradley, J. L. & Conway, P. F. (2016). A dual step transfer model: Sport and non-sport extracurricular activities and the enhancement of academic achievement. *British Educational Research Journal*, 42 (4), 703–728

Cosden, M., Morrison, G., Gutierrez, L., & Brown, M. (2004). The effects of homework programs and after-school activities on school success. *Theory into Practice*, 43 (3), 220-226

Eesti Statistikaameti veebileht. *Kutseharidus*. <https://www.stat.ee/et/avasta-statistikat/valdkonnad/haridus/kutseharidus> (viimati vaadatud 02.11.2023)

Espenberg, K., Beilmann, M., Rahnu, M., Reincke, E., & Themas, E. (2012). *Õpingute katkestamise põhjused kutseõppes*. Tartu Ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusüuringute keskus RAKE ja CPD OÜ

Feldman, A. F. & Matjasko, J. L. (2005). The role of school-based extracurricular activities in adolescent development: A comprehensive review and future directions. *Review of Educational Research*, 75(2), 159–210

Fornieris, T., Camiré, M., & Williamson, R. (2014). Extracurricular Activity Participation and the Acquisition of Developmental Assets: Differences Between Involved and Noninvolved Canadian High School Students. *Applied Developmental Science*, 0(0), 1–9 DOI:10.1080/10888691.2014.980580

Gilman, R., Meyers, J., & Perez, L. (2004). Structured extracurricular activities among adolescents: Findings and implications for school psychologists. *Psychology in the Schools*, 41(1), 31-41

Haaristo, H.-S., & Kirss, L. (2018). *Eesti kutseõppeasutuste tugisüsteemide analüüs: olukorra kaardistus, võimalused ja väljakutsed tugisüsteemi rakendamisel katkestamise ennetusmeetmena*. Praxis

Haridus- ja Teadusministeeriumi veebileht. *Kutseharidus*. https://www.hm.ee/kutse-ja-taiskasvanuharidus/kutseharidus?view_instance=0¤t_page=1#seadused (viimati vaadatud 18.01.2024)

Haridussilma veebileht. *Kutsehariduses õppijad*. <https://www.haridussilm.ee/en/node/27> (viimati vaadatud 02.11.2023)

Hinsberg, H., & Kübar U. (2009). *Kaasamise käsiraamat ametnikele ja vabaiühendustele*. Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liit

Huvalaharidus ja huvitegevus. Rakenduslik kompleksuuring. (2005). Maaelu Arengu Instituut.
https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/41043/Noored_Huviharidus.pdf?sequence=1&isAllowed=y (viimati vaadatud 26.04.2024)

Huviharidus ja huvitegevus. Haridusportaal.
<https://haridusportaal.edu.ee/artiklid/huviharidus-ja-huvitegevus#kuidas-huvitegevust-valida-> (viimati vaadatud 13.12.2023)

Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse veebileht. <https://kutsehariduskeskus.ee/> (viimati vaadatud 18.01.2024)

Ivanova, O. (2023). Praktika analüüsiv kokkuvõte koos juhendaja tagasisidega. <https://oksanaiv.blogspot.com/2024/01/praktika-analuusiv-kokkuvote-koos.html> (viimati vaadatud 29.01.2024)

Juurik, R. (2016). *Kutsekooli õpilaste huvitegevus, selles osalemise ja mitteosalemise põhjused nende endi hinnangul kahe kutsekooli näitel*. Tartu Ülikool
<https://dspace.ut.ee/server/api/core/bitstreams/1801c523-f91f-412a-b4c4-25dd048f2055/content> (viimati vaadatud 14.01.2024)

Kim, J. & Bastedo, M. N. (2016). Athletics, clubs, or music? The influence of college extracurricular activities on job prestige and satisfaction. *Journal of Education and Work*. 30(3), 249-269

Leilop, L. (2015). *Kutsekoolist väljalangevuse riskitegurite ja ennetusmeetmete kirjeldus kutsekoolist väljalangenute hinnangul*. Tartu Ülikool

https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/48875/liis_leilop.pdf?sequence=1&isAllowed=y (viimati vaadatud 03.04.2024)

Massoni, E. (2011). Positive Effects of Extra Curricular Activities on Students. *ESSAI*, 9(27), 84-87

Mets, U. & Viia, A. (koost.). (2018). *Tulevikuvaade tööjõu- ja oskuste vajadusele: haridus ja teadus*. SA Kutsekoda

Omrani, A., Wakefield-Scurr, J., Smith, J., & Brown, N. (2018) Survey Development for Adolescents Aged 11 to 16 Years: A Developmental Science Based Guide. *Adolescent Research Review*, 4 (4). 329-340

Rämmer, A. (2011). Noorte motivatsioon noorsootöös osalemiseks ja nende hoiakud noorsootöö suhtes. SA Poliitikauuringute Keskus Praxis (koost. ja toim.). *Noorteseire aastaraamat. Noored ja Noorsootöö*, 55-69

Rämmer, A. (2014). Valimi moodustamine. K. Rootalu, V. Kalmus, A. Masso, ja T. Vihalemm (toim), *Sotsiaalse analüüsi meetodite ja metodoloogia õpibaas*. <https://samm.ut.ee/valimid/> (viimati vaadatud 17.04.2024)

Selliöv, R. (2017). *Osalus noorsootöös*. Haridus- ja Teadusministeerium

Strömpl, J. (2020). Eetika. M-L. Tikerperi (toim), *Kvalitatiivsed uurimismeetodid sotsiaalteadustes*. <https://sisu.ut.ee/kvalitatiivne/eetika/> (viimati vaadatud 17.04.2024)

Tallinna Tööstushariduskeskuse veebileht <https://www.tthk.ee/> (viimati vaadatud 13.12.2023)

Tartu Rakendusliku kolledži veebileht <https://voco.ee/> (viimati vaadatud 13.12.2023)

Taru, M. (2016). Noorsootöös osalemise mõju noorte haridus- ja tööplaniidele ning võimele hinnata oma pädevusi. *Noorteseire aastaraamat. Mitte- ja informaalne õppimine*, 51- 60

Thouin, É., Dupéré, V., Dion, E., McCabe, J., Denault, A.-S., Archambault, I., Brière, F. N, Leventhal, T., & Crosnoe, R. (2022). School-based extracurricular activity involvement and high school dropout among at-risk students: Consistency matters. *Applied Developmental Science*. 26 (2), 303–316

Treu, T. (2009). Huvitegevus Kuressaare Ametikoolis. Publitseerimata bakalaureusetöö. Tallinna Ülikool. Viidatud Juurik, 2016, lk 3,7 kaudu

Villenthal, A., Kaunismaa, I., Veemaa, J., Talur, P., Žuravljova, M. & Varblane, U. (2016). *Huvihariduse ja huvitegevuse pakkujad ning noorsootöötajad kohalikes omavalitsustes*. Tartu Ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusuringute keskus RAKE

Väljaots, K., Hein, T., Hiir, K., Allik, A., Adamson, A-K., Kivistik, K., Käger, M., & Derevski, R. (2021). *Noorsootöös osalevate noorte rahulolu noorsootöoga 2020*. Haridus- ja Teadusministeerium

Õunapuu, L. (2014). *Kvalitatiivne ja kvantitatiivne uurimisviis sotsiaalteadustes*. Tartu Ülikool

ÕIGUSAKTID

Arengukava 2023-2026. Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus. https://kutsehariduskeskus.ee/sites/kutsehariduskeskus.ee/files/dokumendid/arengukava_2023_2026_ivkhk_.pdf (viimati vaadatud 18.01.2024)

Huvikooli seadus. (2006). RT I 2007, 4, 19 <https://www.riigiteataja.ee/akt/13339594> (viimati vaadatud 14.01.2024)

Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse põhimäärus. (2016). RT I, 25.06.2016, 4 <https://www.riigiteataja.ee/akt/116082019005?leiaKehtiv#> (viimati vaadatud 18.01.2024)

Jõhvi valla noorte omaalgatusfondist rahalise toetuse taotlemise ja määramise kord. (2023). RT IV, 27.06.2023, 44 <https://www.riigiteataja.ee/akt/427062023044?leiaKehtiv> (viimati vaadatud 17.05.2024)

Jõhvi valla noortevolikogu moodustamine ja põhimäärus. (2019). RT IV, 28.08.2019, 24 <https://www.riigiteataja.ee/akt/428082019024?leiaKehtiv> (viimati vaadatud 17.05.2024)

Kutseõppeasutuse seadus. (2013). RT I, 02.07.2013, 1 <https://www.riigiteataja.ee/akt/102072013001?leiaKehtiv> (viimati vaadatud 18.01.2024)

Noorsootöö seadus. RT I 2010, 44, 262. <https://www.riigiteataja.ee/akt/104072017039> (viimati vaadatud 17.05.2024)

IVKHK õpilaste hinnangud ja ettepanekud kutsehariduskeskuses toimuva huvitegevuse kohta

Noortevaldkonna arengukava 2021–2035. Haridus- ja Teadusministeerium.

<https://www.hm.ee/media/1492/download> (viimati vaadatud 02.04.2024)

Lisa 1. Ankeeti küsimused „Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse õpilaste arvamus kutsehariduskeskuses toimuva huvitegevuse kohta“

Hea õpilane!

Olen TÜ Narva kolledži noorsootöö kolmanda kursuse üliõpilane Oksana Ivanova ja uurin bakalaureusetöö raames noorte (vanuses 15 kuni 26 eluaastat) arvamust Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuses toimuvate huvitegevuste kohta, et aidata kaasa selle kaardistamisele ning arendusele.

Palun leia oma päevast 10 minutit küsimustikule vastamiseks ja seda saab täita nii vene kui ka eesti keeles.

Enamik küsimustest on valikvastustega, pole õigeid ega valesid vastuseid. Küsimustik on anonüümne ja andmed üldistatakse ning pärast bakalaureusetöö kaitsmist ankeedid vastustega kustutatakse. Kui Sa oled alla 18-aastane, küsi enne küsimustikule vastamist oma vanematelt või eestkostjatelt luba.

Küsimustikule vastamine on avatud 3. aprillini.

Küsitluses osalejate vahel loositakse välja ka auhind! Auhinnaks on IVKHK kooli logoga pudel. Kui soovid loosis osaleda, lisa küsitluse lõpus oma meiliaadress.

Kui Sul tekib küsimusi, ole hea ja võtta ühendust minuga e-posti teel: oksana.ivanova@ut.ee

Täna!

Oksana Ivanova (TÜ Narva kolledži noorsootöö kolmanda kursuse üliõpilane)

Sinu panus on oluline!

Üldised küsimused

Selles plokis on üldised küsimused valikvastustega. Palun vali sobiv vastus

1. Sugu

- naine
- mees
- ei soovi täpsustada

2. Kui vana Sa oled?

- 15
- ...
- 26

3. Mis linnas Sa õpid?

- Narvas
- Sillamäel
- Jõhvis

4. Millisel erialal õpid kutsehariduskeskuses?

- loetelust valik

Huvitegevuses osalus

Palun vasta küsimustele, mis on seotud Sinu osalemisega kutsehariduskeskuse poolt korraldatavates huvitegevustes.

Huvitegevus on kooli õpikeskkonna rikastaja – traditsioonilised üritused, võistlused, huviringid, töötoad, projektid, väljasõidud jne, mis pakuvad emotsiooni, mitmekesisust ja eneseteostusvõimalusi. Huvitegevuses osamine mõjutab positiivselt õpimotivatsiooni, suurendab grupivaimu ja aitab kaasa õpilaste ettevõtlikkuspädevuse kujunemisele, võimaldades realiseerida oma ideid, lahendada murekohti või esindada oma häält.

5. Kas Sa osaled kutsekoolis pakutavates huvitegevustes?

- jah (liigub 6. küsimuse juurde, jätab küsimuse 7 vahele)
- ei (liigub 7. küsimuse juurde, jätab küsimuse 6 vahele)

6. Millistes kutsekoolis pakutavates huvitegevustes Sa osaled? (Palun vali kõik sobivad vastused)

- üritused
- õpilasfirma
- õpilasesindus
- kunst ja käsitöö
- muusika
- tants
- teatristuudio
- sport (sh spordiüritused ja spordiringi tegevused)
- foto, film ja video
- IT (nt tehnika, elektroonika jne)
- projektid
- erialased töötoad
- õpitava erialaga seotud huviring
- muu. Palun täpsusta _____

7. Mis põhjusel Sa ei osale kutsekoolis pakutavates huvitegevustes? (Palun vali kõik sobivad vastused)

- koolis ei ole sellist huvitegevust, millega ma tegeleda soovin
- teavet on liiga palju, ma ei suuda suure valiku hulgast sobivat tegevust leida
- ajapuudus, muud kohustused
- tegevuste ajad ei sobi, kuna samadel aegadel toimub õppetöö
- suur koormus koolis
- töötan lisaks koolile
- mulle ei meeldi seltskond, kes seal käib
- minu sõbrad tegelevad muude asjadega ja ma tahan nendega koos olla
- osalemistasu ja/või muud osalemisega kaasnevad kulud on liiga suured
- tegevus toimub elukohast kaugel ja transpordiprobleemi tõttu ei saa ma osaleda

- tegevuskohtades ei ole vajalikke töö- või tegevusvahendeid
- ei ole leidnud teavet mind huvitava tegevuse kohta
- puudub huvi osaleda organiseeritud ja kellegi poolt juhendatud tegevuses
- pakutav ei vasta minu ettekujutusele sellest tegevusest
- osalen mõnes koolivälises ringi/trenni töös ja seetõttu ei osale koolisiseses huvitegevuses
- ma ei tea, mida pakub kool
- muu. Palun täpsusta _____

8. Kust Sa saad infot koolis toimuvate huvitegevuste kohta? (Palun vali kõik sobivad vastused)

- plakatid seintel
- sõprade kaudu
- õpilasesinduse kaudu
- õpetajatelt
- meili teel
- sotsiaalmeedia (Facebook, Instagram)
- kodulehelt
- ma ei tea nendest võimalustest
- muu. Palun täpsusta _____

Õpilaste vajadused ja huvid

Palun vasta küsimustele, mis on seotud Sinu osalemisega väljaspool kutsekooli korraldatud huvitegevustes.

Huvitegevused (ehk vabaaja tegevused) väljaspool kooli on tegevused, mida kool ei korralda, aga nad võimaldavad õpilasel järgida oma huvisid ja hobisid. Selliseid tegevusi pakutakse huviringides, klubides, spordiklubides, noortekeskustes ja muudes asutustes. Näiteks võivad need hõlmata muusika- ja kunstikoolis, tehnika-, väitlus-, foto- või näiteringis, treeningutes jms osalemist.

9. Millised on Sinu huvialad või millega Sa tahaksid tegeleda? (Palun vali kõik sobivad vastused)

- sport ja sportlik tegevus
- tants
- muusika ja kunst
- käsitöö
- tehnika ja elektroonika
- näitemänguline tegevus
- loodusega seotud tegevused
- foto, film ja video
- muu. Palun täpsusta _____

10. Kas Sa osaled mingis vabaaja tegevuses väljaspool kooli?

- jah (liigub küsimuse 11 juurde, jätab küsimuse 12 vahele)
- ei (liigub küsimuse 12 juurde, jätab küsimuse 11 vahele)

11. Millises koolivälises vabaaja tegevuses Sa osaled? (Palun vali kõik sobivad vastused)

- sport ja sportlik tegevus
- tants
- muusika ja kunst
- käsitöö
- tehnika ja elektroonika
- näitemänguline tegevus
- loodusega seotud tegevused
- foto, film ja video
- muu. Palun täpsusta _____

12. Mis põhjusel Sa ei osale koolivälises vabaaja tegevuses? (Palun vali kõik sobivad vastused)

- Väljaspool kooli ei ole sellist huvitegevust, millega ma tegeleda soovin
- teavet on liiga palju, ma ei suuda suure valiku hulgast sobivat tegevust leida
- ajapuudus, muud kohustused
- tegevuste ajad ei sobi, kuna samadel aegadel toimub õppetöö
- suur koormus koolis
- töötan lisaks koolile
- mulle ei meeldi seltskond, kes seal käib
- minu sõbrad tegelevad muude asjadega ja ma tahan nendega koos olla
- osalemistasu ja/või muud osalemisega kaasnevad kulud on liiga suured
- tegevus toimub elukohast kaugel ja transpordiprobleemi tõttu ei saa ma osaleda
- tegevuskohtades ei ole vajalikke töö- või tegevusvahendeid
- ei ole leidnud teavet mind huvitava tegevuse kohta
- puudub huvi osaleda organiseeritud ja kellegi poolt juhendatud tegevuses
- pakutav ei vasta minu ettekujutusele sellest tegevusest
- osalen mõne kooli juures toimivas ringi/trenni töös ja seetõttu ei osale koolivälises huvitegevuses
- muu. Palun täpsusta _____

Huvitegevuste vastavus õpilaste vajadustele

Selles plokis on esitatud erinevad väited. Iga väite kohta anna hinnang, valides ühe viiest variantist. Siin ei ole õigeid ega valesid vastuseid, oluline on Sinu arvamus.

Palun hinda väiteid

	Ma ei nõustu täielikult	Pigem ma ei nõustu	Raske vastata	Pigem olen nõus	Olen täiesti nõus
13. Sa tunned, et kutsekoolis pakutavad huvitegevused vastavad sinu vajadustele ja huvidele					
14. Sa oled rahul praeguste huvitegevuste valikutega (klubid, ringid, üritused, projektid jne) koolis					

15. Sa oled rahul olemasolevate huvitegevuste mitmekesisusega koolis					
16. Sa oled rahul praeguste huvitegevuste kättesaadavusega (hind, asukoht jne) koolis					
17. Sa oled rahul olemasolevate huvitegevuste kvaliteediga koolis					
18. Sa tunned, et huvitegevused aitavad kaasa sinu isiklikule arengule					
19. Sa tunned, et huvitegevusel on sinu õppeedukusele positiivne mõju					

Ettepanekud ja soovid

Selles plokis saad jagada oma ideid ja ettepanekuid huvitegevuse arendamiseks koolis

20. Millised on Sinu ideed või ettepanekud, et kutsekool saaks neid arvestada huvitegevuse planeerimisel, näiteks huviringide, projektide, tegevuste jms osas?

21. Kui Sul oleks võimalus panustada kooli huvitegevuste arendamisse, siis mida muudaksid või sooviksid näha teisiti?

Loosis osalemine

Uuring on loodud koostöös Ida-Virumaa Kutsehariduskeskusega. Vastajate vahel loositakse välja kooliloga pudel. Auhinnaloosis osalemiseks palun kirjutada oma e-posti aadress. Kontrolli, et Sinu e-posti aadress oleks korrektselt kirjutatud. Võitjaga võetakse ühendust aprilli alguses.

Sinu e-posti aadress

Aitäh, et vastasid küsimustikule! Sinu arvamus loeb!

Lisa 2. Вопросы анкеты «Мнение учащихся Ида-Вирумааского центра профессионального образования о деятельности по интересам, проводимой в профессиональном училище»

Привет, ученик!

Я студентка третьего курса Нарвского колледжа Тартуского университета специальности «Молодежная работа» Оксана Иванова. Исследую мнение молодежи (в возрасте от 15 до 26 лет) о проводимой деятельности по интересам в Ида-Вирумааском центре профессионального образования, чтобы внести свой вклад в ее развитие.

Пожалуйста, найди 10 минут для ответа на анкету, ее можно заполнить как на русском, так и на эстонском языке.

Большинство вопросов имеют несколько вариантов ответа на выбор, нет правильных или неправильных ответов. Анкета является анонимной, данные будут обобщены, а после защиты бакалаврской работы анкеты с ответами удаляются. Если тебе меньше 18 лет, прежде, чем отвечать на анкету, спроси разрешения у своих родителей или опекунов.

Опросник открыт до 3 апреля.

Среди участников опроса будет разыгран приз! Приз – бутылка с логотипом Ида-Вирумааского центра профессионального образования. Если ты хочешь принять участие в розыгрыше, оставь свой адрес электронной почты в конце опроса.

Если у тебя возникли вопросы, смело обращай ко мне по электронной почте: oksana.ivanova@ut.ee

Заранее благодарю! Твой вклад важен!

Общие вопросы

В этом блоке общие вопросы с несколькими вариантами ответов. Пожалуйста, выбери подходящий ответ

1. Пол

- женский
- мужской
- не желаю уточнять

2. Сколько тебе лет?

- 15
- ...
- 26

3. В каком городе ты учишься?

- в Нарве
- в Силламяэ
- в Йыхви

4. На какой специальности ты учишься в профтехучилище?

- выбор из списка

Участие в деятельности по интересам

Пожалуйста, ответь на вопросы, связанные с твоим участием в деятельности по интересам, которую организывает профтехучилище..

К деятельности по интересам относятся традиционные мероприятия, конкурсы, кружки по интересам, мастер-классы, проекты, поездки и т.д., которые добавляют эмоции, предлагают разнообразие и возможности для самореализации. Участие в деятельности по интересам положительно влияет на мотивацию к обучению, повышает групповую сплоченность и способствует развитию предпринимательских навыков учащихся, позволяя им реализовывать свои идеи, решать проблемы или выражать свой голос

5. Участвуешь ли ты в мероприятиях по интересам, предлагаемых в профессиональном училище?

- да (liigub 6. küsimuse juurde, jätab küsimuse 7 vahele)
- нет (liigub 7. küsimuse juurde, jätab küsimuse 6 vahele)

6. В каких внеклассных мероприятиях (деятельности по интересам), проводимых в профучилище, ты принимаешь участие? (Пожалуйста, выбери все подходящие варианты ответа)

- мероприятия
- ученическая фирма
- ученическое представительство
- искусство и рукоделие
- музыка
- танцы
- театральная студия
- спорт (включая спортивные мероприятия и спортивные кружки)
- фото, кино и видео
- ИТ (техника, электроника и т. д.)
- проекты
- профессиональные мастер-классы
- кружки по интересам, связанные с изучаемым предметом
- другое. Пожалуйста, уточни _____

7. По какой причине ты не участвуешь в предлагаемой в профучилище деятельности по интересам (внеклассной деятельности)? (Пожалуйста, выбери все подходящие варианты ответа)

- в школе нет такого хобби, которым я бы хотел(а) заниматься

- слишком много информации, не могу найти среди большого выбора нужное занятие
- не хватает времени, есть другие обязательства
- время занятий не подходит, так как основное обучение происходит в то же время
- большая нагрузка в школе
- работаю помимо школы
- мне не нравится компания, которая туда
- мои друзья занимаются другими делами, и я хочу быть с ними
- плата за участие и/или другие расходы, связанные с участием, слишком высоки
- мероприятие проходит далеко от того места, где я живу, и я не могу участвовать из-за транспортных проблем
- на местах проводимой деятельности нет необходимых инструментов для ее выполнения
- я не нашел (не нашла) никакой информации об интересующем меня виде деятельности
- нет интереса к участию в организованных и управляемых кем-то мероприятиях
- то, что предлагается, не соответствует моему представлению об этом занятии
- участвую в кружках по интересам/тренировках за пределами школы, поэтому не участвую в школьных
- не знаю, что предлагает техучилище
- другое. Пожалуйста, уточни _____

8. Как ты узнаешь о возможностях участия в деятельности по интересам (внеклассной деятельности)? (Пожалуйста, выбери все подходящие варианты ответа)

- плакаты на стенах
- от друзей
- через ученическое представительство
- от учителей
- по электронной почте
- через социальные сети (Facebook, Instagram)
- на домашней странице
- я не знаю о таких возможностях
- другое. Пожалуйста, уточни _____

Потребности и интересы учащихся

Пожалуйста, ответь на вопросы, связанные с твоим участием в деятельности по интересам (хобби-мероприятиях), организованных за пределами профессионального училища.

Деятельность по интересам (или хобби-мероприятия, досуг) вне школы – это деятельность, которая не организуется школой, но позволяет учащемуся следовать своим интересам и хобби. Подобные занятия предлагаются в кружках по интересам, клубах, спортивных секциях, молодежных центрах и других учреждениях. Например, они могут включать в себя участие в музыкальных и художественных кружках, технических, дискуссионных, фото- или актерских кружках и т. д.

9. Какие у тебя интересы или чем бы ты хотел заниматься? (Пожалуйста, выбери все подходящие варианты ответа)

- спорт и спортивные мероприятия
- танцы
- музыка и искусство
- рукоделие
- техника и электроника
- театральная деятельность
- деятельность, связанная с природой
- фото, кино и видео
- другое. Пожалуйста, уточни _____

10. Участвуешь ли ты в какой-либо деятельности по интересам вне школы?

- да (liigub küsimuse 11 juurde, jätab küsimuse 12 vahele)
- нет (liigub küsimuse 12 juurde, jätab küsimuse 11 vahele)

11. В каких внеклассных мероприятиях по интересам вне школы ты участвуешь? (Пожалуйста, выбери все подходящие варианты ответа)

- спорт и спортивные мероприятия
- танцы
- музыка и искусство
- рукоделие
- техника и электроника
- театральная деятельность
- деятельность, связанная с природой
- фото, кино и видео
- другое. Пожалуйста, уточни _____

12. По какой причине ты не участвуешь во внеклассных мероприятиях вне школы? (Пожалуйста, выбери все подходящие варианты ответа)

- за пределами школы нет такого хобби, которым я бы хотел(а) заниматься
- слишком много информации, не могу найти среди большого выбора нужное занятие
- не хватает времени, есть другие обязательства
- время занятий не подходит, так как основное обучение происходит в то же время
- большая нагрузка в школе
- работаю помимо школы
- мне не нравится компания, которая туда ходит
- мои друзья занимаются другими делами, и я хочу быть с ними
- плата за участие и/или другие расходы, связанные с участием, слишком высоки
- деятельность проходит далеко от того места, где я живу, и я не могу участвовать из-за транспортных проблем
- на местах проводимой деятельности нет необходимых инструментов для ее выполнения

- я не нашел (не нашла) никакой информации об интересующем меня виде деятельности
- нет интереса к участию в организованных и управляемых кем-то мероприятиях
- то, что предлагается, не соответствует моему представлению об этом занятии
- участвую в кружках по интересам/тренировках в школе, поэтому не участвую во внешкольных мероприятиях
- другое. Пожалуйста, уточни _____

Соответствие деятельности по интересам потребностям учащихся

В этом блоке содержатся различные утверждения. Оцени каждое утверждение, выбрав один из пяти вариантов. Здесь нет правильных или неправильных ответов, важно твое мнение.

Пожалуйста, оцени высказывания

	Полностью не согласен	Скорее не согласен	Затрудняюсь ответить	Скорее согласен	Полностью согласен
13. Ты чувствуешь, что деятельность по интересам, предлагаемая в профессиональном училище, соответствуют твоим потребностям и интересам					
14. Ты доволен текущим выбором мероприятий по интересам (кружки, мероприятия, проекты и тд) в школе					
15. Ты доволен разнообразием доступных мероприятий в школе					
16. Тебя устраивает доступность (цена, местоположение и тп) мероприятий по интересам в школе на данный момент					

<p>17. Ты доволен качеством доступных мероприятий по интересам в школе</p>				
<p>18. Ты чувствуешь, что мероприятия по интересам способствуют твоему личному развитию</p>				
<p>19. Ты чувствуешь, что мероприятия по интересам положительно влияют на твою успеваемость</p>				

Предложения и пожелания

Здесь ты можешь поделиться своими идеями и предложениями для развития деятельности по интересам в профтехучилище

20. Какие идеи или предложения у тебя есть, чтобы профессиональное училище могло их принять во внимание при планировании деятельности по интересам, например, в плане кружков по интересам, проектов, мероприятий и т. д.?

21. Если бы у тебя была возможность внести свой вклад в развитие профтеха, что бы ты хотел видеть иначе во внеклассной деятельности школы?

Участие в розыгрыше

Исследование организовано в сотрудничестве с Центром профессионального образования Ида-Вирумаа. Среди респондентов будет разыграна бутылка с логотипом школы. Для участия в розыгрыше призов оставь свой адрес электронной почты. Проверь правильность написания адреса своей электронной почты. С победителем свяжутся в начале апреля.

Твой адрес электронной почты

Спасибо за ответы! Твое мнение имеет значение!